

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. Augusztus 23.
VIII. évfolyam, 225. szám.

Szerda

Váratlan fordulat a világpolitikában:

Megnemtámadási egyezmény készül Berlin és Moszkva között

A német-orosz gazdasági szerződés jelentősége — Tokió nem tûri, hogy a brit-japán viszályba más államok is beleavatkozzanak — A Vatikán békekezdeményezése a világsajtó tükrében — A danzigi kérdés amerikai megvilágításban — Csáky gróf nyilatkozott külföldi utjának eredményéről — Ma rendkívül minisztertanácsra ül össze a francia és az angol kormány — Német és olasz cáfolatok

A világpolitika változatlanul hullámzik. Kiemelkedőbb eseményei a Szent-
atya fokozódó békeakciója, amellyel
Berlinbe és Varsóba eljuttatta a danzigi
kérdés megoldására vonatkozó javasla-
tát, bár a hiráást cáfolják is és a né-
met-orosz gazdasági egyezmény várat-
lanul történt megkötése. Utóbbi főleg
a moszkvai tárgyalások végnélküli
huzódása között meglepetésszerű. Gróf
Csáky útja körül még mindig kavarog
a világsajtó vitája, hasonlóképpen a
danzigi kérdés körül is. Tienascinben
az árvíz fellépése jelent az események-
ben kényszerű szünetet. Az eredmé-
nyekről az alábbi kimerítőbb jelenté-
seink érkeztek:

FRANCIA SAJTÓHANGOK

(PÁRIS.) (Radior.) A hétfői francia
és angol lapok Párisnak és Londonnak
Lengyelországi irányában tanúsított
magatartásával foglalkoznak.

Megemlékeznek a Vatikán által
kezdeményezett közvetítő-lépések-
ről,

amelyeknek szeretnének szerencsés
fordulatot tulajdonítani, majd leszö-
gezik, hogy Páris és London szilárdan
el vannak határozva vállalt kötelezett-
ségeik teljesítésére Lengyelország irá-
nyában. A Le Figaro hasábjain d'Or-
messon írja a következőket:

Különböző kísérletezések történ-
nek az európai helyzet rovására,
mert Franciaország és Anglia a leg-
szilárdabban el vannak határozva,
hogy vállalt kötelezettségeiket a vég-
sőkig teljesítik. Azok, akik arra szá-
mitanak, hogy a mi idegeink esetleg
felmondhatják a szolgálatot, most lát-
hatják, miszerint

a legteljesebb hidegvérünknek
adjuk tanubizonyoságot és a mi
hadállásainkban nincs semmiféle
zavar és ellentét.

Azok, akik különféle hiábavaló kísér-
letezéseket folytatnak, úgy látszik,
arra várnak, hogy esetleg valami té-
vedést vagy hibát követünk el, amely
lehetővé teszi egy újabb támadás me-
kezését.

A Le Jour ezeket mondja: Olasz
diplomáciai körökben vasárnap este
híre járt, hogy

a Vatikán közvetítő szerepre készül.
A Szentatya, aki jelenleg Castelgan-
dolfo-i kastélyában tartózkodik,

kihallgatáson fogadta egyik kiváló
főpapját, akit azután nyomban
Varsóba küldött, állítólag bizonyos
közvetítő tervszetekkel.

Pertina a l'Ordre hasábjain „—ancsak
megerősíti ezt a híradást és hozzáfűzi,

hogy

a Vatikán fáradozásai oda irányul-
nak, hogy a semleges kormányokat
birja reá bizonyos közvetítő szerep
vállalására.

Többek között Lipót belga király sze-
mélye van kezdeményező szerepre szá-
mitásba véve, de nem valószínű, hogy
ő ezt a szerepet vállalja, mert ez eset-
ben nem számíthatna teljes mértékben
Páris és London támogatására az or-
szágai és Belgium közötti kapcsola-
toknál fogva, sőt esetleg rossz néven
vehetnék tőle az ilyen irányú közve-
títést.

Az egyik legfontosabb kérdés itt
az, hogy miképpen lehet biztosí-

Danzigi lehetőségek

(WASHINGTON.) A Newyork He-
rald Tribuna írja: Danzig visszacsato-
lásával minden pillanatban számolni
lehet. A német katonai körök már
régben meg akarták valósítani, de Hit-
ler ellenezte az erőszakos fellépést.
Tanult II. Vilmos esetéből és elővigyá-
zatosabb. Mindez azonban nem bizto-
síték. A szabad város a jelek szerint
világháború kitörése nélkül kerül Ber-
lin kezére. Általános konfliktus csak
az olasz-francia ellentétek miatt tör-
ki, ha London igazán komolyan veszi
szerződésbeli kötelezettségeit.

A cikk egyébként nagy szenzációt
keltett.

ÉS GAYDA?

(RÓMA.) A Giornale d'Italiaiban
Virginio Gayda dr. „Szemben a puska-
poros hordóval” így cikkezik: Ugy lát-
szik Londonnak és Párisnak nagyon
nehéz elhittetniük a világgal, hogy a
danzigi problémát illetően ideális ala-
pon járnak el. Ezen nem is lehet cso-
dálkozni, mert eddig állandóan azt
hangoztatták, hogy békés megoldást
kivánnak, most pedig háborút jósol-
nak. Nem szabad elfelejteniük azon-
ban, hogy saját közvéleményük elle-
nük fordulhat akkor, amikor a puska-
poros hordó, amely körül tüzijátékot
rendeznek, felrobbanhat és az angol
és francia ifjúság tudatára ébred, hogy
idegen célokért kell harcolnia.

A SZENTATYA AKCIÓJA

(VATIKÁNVÁROS.) Az Osservatore
Romano foglalkozik azokkal a hírek-
kel, hogy XII. Pius pápa magasrangu
papi delegátust küldött Varsóba, ille-
ve Berlinbe a danzigi kérdés békés
megoldásának tervezetével. A Vatikán

tani Lengyelország és a szovjet
részvételét egy nemzetközi konfe-
rencián, ami a közvetítési kísérle-
teknek egyik sarokköve.

Az Excelsior ugyancsak foglalkozik
ezekkel a hírekkel és azt a komoly
megerősítésre szoruló jelentést közli,
hogy Csáky gróf Berchtesgadenben,
illetve Rómában valóságos ultimá-
tumszerű közlést kapott volna, amely
arra irányul, hogy Magyarország adott
esetben engedje meg a német csapatok
átvonulását saját területén, amelynek
ellenében a tengelyhatalmak hajlan-
dók lennének bizonyos kompenzáció-
kat biztosítani a horvát vidékeken. A
lap állításait azonban feltétlenül fen-
tartással kell fogadni.

lapja szerint ez a híradás ebben a for-
mában nem felel meg a valóságnak.
Tény ellenben, hogy a Szentatya egy
általános és minden nemzetre egyor-
mán vonatkozó békeenciklikán dolgo-
zik. A világsajtó szerint azonban az
idevonatkozó közléseknek mégis van
bizonyos alapjuk és a Vatikán részéről
kifejezetten történetek békéltető lépé-
sek Berlinben és Varsóban.

CÁFOLATOK ÖZÖNE

(BUDAPEST.) Csáky gróf magyar
külgyminiszter, akit Középeurópá-
ra „titokzatos” emberének tüntetnek fel,
vasárnap visszatért Budapestre és
Teleki miniszterelnököt részletesen tá-
jékoztatta salzburgi és római magán-
jellegű megbeszéléseiről. Az olasz La-
voro Fasista szerint a demokrata ha-
talmak, miután nem sikerült szavatsá-
gsági rendszerüket Magyarországra is
kiterjeszteni, saját kudarcuk léplezé-
sére olyan rémhírhadjáratot indítottak
el, hogy „a szegény védtelen kis Ma-
gyarországot a tengelyhatalmak kato-
nai szerződés aláírására akarják kén-
yszeríteni”. A lap szerint gróf Csáky
ugy Mussolininél, mint Hitlernél grata
persona és Magyarországnak nincs
szüksége a két baráti tengelyhatalom-
nál semmiféle közvetítésre. Az olasz
sajtó egyébként határozottan vissza-
utasítja a nyugati sajtóban Magyaror-
szágról elterjedt híreket. Ugyanezt
teszik a német lapok is, akik azt
mondják, hogy „örültség elképzelni is,
hogy éppen Magyarország legyen bizal-
matlan Németország szándékai tekin-
tetében”. Az angol és francia sajtó
idevonatkozó híreit pedig felelőtlen
felbujításnak nevezik. Cróf Csáky

egyébként nyilatkozott a magyar táv-
írási iroda munkatársának a követke-
zőkben:

— Egyes sajtótudósítók fantázia szü-
leményei mulattatnának, ha nem ére-
ném mögöttük azt az idegességet,
amelyek bizonyos európai népek között
tapasztalhatók. Külföldi tartózkodá-
som során megállapíthattam, hogy Ma-
gyarországon, Németországon és
Olaszországban teljes a rend és nyu-
galom. Azért tértem vissza külföldről,
mert szabadságom lejárt. Ki kell jelen-
tenem, hogy sem Németországban, sem
pedig Olaszországban senki sem kívánt
sem a magyar néptől, sem Magyaror-
szágtól, sem a magyar külgyminisz-
tertől semmit és még csak nem is
sugalmazott. Magyarország ezer esz-
tendőn át Középeurópában a szilárd-
ságot és megbízhatóságot képviselte,
tehát éket verni Magyarországra és ba-
ráta közé reménytelen vállalkozás.
Ezzel Magyarország hatalmas barátai
is tisztában vannak, tudva, hogy ez az
ország a középeurópai egyensúly egyik
legfontosabb tényezője. A béke és
igazság ellen beszél, aki alantalan
híreszteléseket terjeszt vagy olyanokat
kitalál.

Ugyanakkor Berlinből jelentik, hogy
a külügyi hivatal a leghatározottabban
megcáfolja azokat a külföldi lapokban
megjelent céltűzatos híreket, hogy Hitler
Berchtesgadenben fogadta volna Atto-
lico olasz nagykövetet, aki kormányva
névében mérsékletre intette a Har-
madik Birodalom mai vezetőit. A né-
met sajtó ezzel szemben hangsúlyozza
a tengely megbonthatatlan egységét.

A FRANCIA MINISZTER- TANÁCS

(PÁRIS.) Ma Daladier elnökletével
minisztertanács lesz, amelynek pro-
gramját az európai és távolkeleti hely-
zet, Danzig és a belső rend biztosítása
mellett az angolbarát politika propa-
gandája szerepelnek. Szerdán állam-
tanács lesz, amelyen megjelenik nyári
szabadságát megszakítva Lebrun állam-
fő is. Ennek programja a keddi mi-
nisztertanács határozatainak ismerteté-
se és a hozott megállapodások szente-
sítése. Ezzel egyidőben Párisból jelen-
tik, hogy Hore Belisha angol hadügy-
miniszter tudvalevően Cannesból jövet
Párison át, felkereste Daladier mi-
niszterelnököt, akivel hosszasan tanács-
kozott. Londoni jelentés szerint Hore
Belisha hazaérkezése után Chamber-
lain azonnal felkereste és beszámolt
Daladierrel folytatott megbeszélései-
ről. Beavatottak szerint Belisha meg-
állapodott volna Daladierrel, hogy
Gibraltár megáradása esetén Páris
katonai segínyt nyújt. A hír bár meg-
erősítésre szorult általános feltűnést
keltett.

CHAMBERLAIN LONDON- BAN

(LONDON.) Chamberlain szabadsá-
gáról visszatért és hosszabb kihallga-
táson fogadta Halifax külügyminisz-
tert, aki a folyó ügyekről beszámolt.
Ma hír szerint minisztertanács lesz,
amely fontos kérdéseket tárgyal. Főleg
Danzig és a Távolkelet ügyét. A Daily
Herald egyébként a danzigi kérdéssel
kapcsolatosan többek között ezeket
írja: 1939-ben nem megyünk Berchtes-
gadenbe. Most egy hatalmas védelmi

hálózat élén állunk, nincs szükségünk tehát új Müncheni kőnt. 1939-ben katonai bizottságot küldtünk Varsóba és Moszkvába, amely hadügyi szempontból folytat tanácskozásokat a lengyel és szovjet-orosz hadsereg vezetőivel.

A NÉMET-OROSZ KERESKEDELMİ EGYEZMÉNY

(MOSZKVA.) A német-orosz kereskedelmi egyezménynek az orosz Tass iroda részéről is történt bejelentése Párisban nagy meglepetést keltett. A „Le Temps” azt írja, hogy ez nagy szenzáció és érthető ezek után a moszkvai huza-vona. A moszkvai „Izvestia” című lap megjegyzi, hogy a szerződés a legtermészetesebb gazdasági kapcsolat írásbeli lefektetése. A két állam gazdaságilag kiegészített egymást. A koppenhágai Berlingske Tidende így ír: A berlini és moszkvai gazdasági szerződés elvágta a brit-francia-orosz katonai megállapodás minden komoly eredményének lehetőségét. Moszkva az egész vonalon győzött, mert most már bizonyos, hogy bármilyen szerződést is írjon alá, védekező állásban marad és nem támad gazdasági partnere, Németország ellen, aki kimélni fogja határait.

A moszkvai brit-francia-orosz katonai megbeszélések egyébként tegnap a legnagyobb titokban folytatták.

BERLIN ERÉLYES CÁFOLATA

(BERLIN.) (Rador.) Tegnap Berlinben hivatalos jegyzéket adtak ki, mely a leghatározottabban megcáfolja az állítólagos Magyarország elleni német törekvéseket. Németország tökéletesen tudatában van Magyarország történelmi politikai, gazdasági érdekeinek és német részéről semmiféle nyomást nem igyekeztek Magyarországra gyakorolni, mely annak függetlenségét a legkisebb mértékben is veszélyeztetné. Ezek a hírek merő kitalálások, amelyeknek nem lehet hitelt tulajdonítani.

VARSO CSAK A KÉTOLDALI MEGOLDÁS HIVE

(VARSO.) (Rador.) A Havas iroda jelentése szerint varsói tudósítója úgy értesült, hogy a lengyel kormány nem kapott semmiféle üzenetet a Vatikán részéről és Lengyelország ellene is van az egyoldali közvetítésnek. Amint Beck május 5-iki beszédében le szögezte, Lengyelország a Danzig kérdésében a kétoldali megoldás hive, tehát Berlin és Varsó közvetlen tárgyalásait kívánja minden közvetítő kizárásával. Egyébként Danzigből jelentik, hogy lengyel bizottság érkezett oda, amely Lengyelország és a szabadváros közötti vitás kérdések megoldásának ügyét tanulmányozza.

MÉGIS MEGTARTJÁK A TANNERBERGI ÉS A NÜRNBERGI ÜNNEPSÉGEKET

(BERLIN.) (Rador.) Hivatalosan közlik: hogy a tannerbergi és nürnbergi ünnepségeket a kitűzött időpontban megtartják. Ugyanaz a jelentés nyomatékosan megcáfolja azokat a híreket, hogy Németország katonailag megszállotta volna Szlovákiát és hogy Magyarország és Németország között katonai egyezmény jött volna létre.

A NÉMET-OROSZ MEGEGYZÉS VISSZHANGJA

(MOSZKVA.) (Rador.) Az Izvestia mellett a Pravda című lap is hangsúlyozza a most létrejött német-orosz kereskedelmi egyezmény nagy jelentőségét és hangsúlyozza, hogy a két ország gazdasági kapcsolatainak megerősödésében újabb jelentős lépés. A német sajtó berlini híradás szerint legteljesebb megelégedését nyilvánítja a z egyezmény létrejöttével kapcsolatban. A DNB ügynökség hangsúlyozza, hogy a meg egyezés megfelel a német nép kívánságainak és a két ország viszonyát újból jelentős mértékben megjavítja.

HITLER TANÁCSKOZÁSAI

(BERLIN.) (Rador.) A Havas iroda jelentése szerint Hitler tegnap Berchtesgadenben Ribbentroppal és von Papennel tanácskozott a német-orosz meg nem támadási szerződésről. A DNB megjegyzi, hogy a két ország kormánya közösen elhatározta egy meg nem támadási egyezmény kötését. Ribbentrop aug. 23-án már Moszkvába is megy, hogy a tárgyalásokat lefolytassa. — Ugyan-

csak a DNB jelenti, hogy Párisban és Londonban a német-orosz meg nem támadási egyezmény kötésének híre valószínűségi villámcapás erejével hatott. Erre a fordulatra senki sem számított. Politikai körökben kijelentik, hogy ennek az eseménynek fordulatait nem is lehet kiszámítani. A jelenlegi nemzetközi helyzetben ez a váratlan lépés döntő jelentőségű lehet. A Havas iroda leszögezi, hogy a meg nem támadási egyezmény kötésének híre Páris és London legnagyobb meglepetése, miután azonban idevonatkozóan részletesebbet még nem tudnak, mindenféle nyilatkozattal elől elzárkóznak. Politikai körök kijelentik, hogy meg kell várni az idevonatkozó részletesebb jelentéseket és csak azután lehet elbírálni a tervezett egyezmény tényleges jelentőségét. Különösen nagy érdeklődéssel várják a szovjet idevonatkozó közléseit.

A TIENSINI ÁRADÁSOK

(TIENSIN.) (Rador.) A tiensini áradások Északchina történetében a legnagyobb katasztrófára emlékeztetnek. Az áldozatok száma sokezer. Az egész város víz alatt áll. Az angol és japán negyedek világítás és ivóvíz nélkül állnak. Az áradás miatt a politikai jellegű események teljesen háttérbe szorultak. Minthogy az árvízveszedelem fokozódik, most az összes hatóságok vállalva a veszedelem leküzdésén fáradoznak. Egyes uccanegyedekben 3—4 méteres víz folyik az uccákon. Közlebbi jelentések még hiányoznak.

ARITA NYILATKOZATA

(TOKIO.) Arita külügyminiszter nyilatkozatot adott, amely szerint a japán

kormány tanulmányozta a kilencchatalmi egyezményt, megállapította, hogy annak egyetlen pontja sem alkalmazható a tiensini kérdésre, miért is Tokió eleve visszautasítja még a gondolatát is annak, hogy a brit-japán viszályba más is beleavatkozzék.

HARCI TEVÉKENYSÉG

(CSUNKING.) (Rador.) 36 japán repülőgép tegnap Kating városát bombázta Szecsautól nyugatra. A bombázásnak ötszáz áldozata van. A kanadai egyetemi misszió épülete és temploma elpusztult. Ugyanakkor Tokióból jelenti a Domei iroda, hogy a mongolszovjet határon eddig a japán repülők közel ezer gépet pusztítottak el.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(LONDON.) Chamberlain tegnap három órás megbeszélést folytatott Halifax-al, majd az ellenzéki pártvezéreket fogadta.

(PÁRIS.) Daladier tegnap hosszabb megbeszélést tartott Bonnettel és a hadügyminiszterrel.

(BRÜSSZEL.) Az úgynevezett Oslo-államok értekezlete Brüsszelben augusztus 23-án kezdődik. A dán külügyminiszter kijelentette, hogy valószínűleg közös semlegességi nyilatkozatot adnak ki és lemondanak a népszövetségi alapkormány 16-ik szakaszáról. Az értekezletet Lipót belga király hívta össze. Azt a hírt, hogy az Oslo-államok, vagy Lipót belga király, vagy kormány követíteni szándékoznak a jelenlegi nemzetközi feszültségben, a leghatározottabban megcáfolják.

Hétmillió lej vérdíjat tűztek ki Buchalter Lepke Lajos, az amerikai gangszter vezér fejére

Az egész világ rendőrsége lázasan keresi a veszedelmes gonosztevőt, aki nyomtalanul eltűnt

(NEWYORK.) Amerika egész rendőrsége lázasan keresi az utóbbi idők egyik legvakmerőbb gonosztevőjét, Louis Lepke Buchaltert, Amerika első számú közellenségét, akinek a fejére most 25.000 dollárt (több mint hétmillió lej) vérdíjat tűztek ki. Lindbergh ezredes gyermekének tragikus elrablása óta pillanatnyilag szünetelt az amerikai gangszterek földalatti gonosztevők nyugtalanító munkája,

azonban néhány hónap óta Buchalter Lepke és jól megszervezett bandája újlag állandó izgalomban tartja az Újvilág egész lakosságát.

Buchalter és bandájának tevékenysége, vakmerőségében már annyira elfajult és elvadult, hogy az északamerikai államok rendőrsége kénytelen volt néhány nappal ezelőtt többmillió példányban falragaszokat kifüggeszteni és szórócédulákat szétterjeszteni, amelyekben közölte Amerika egész lakosságával, hogy

25 ezer dollár pénzjutalmat ad annak, aki a gangszterfarsaság fejét élve elfogja vagy rendőrkézre juttatja, de abban az esetben is, ha holtan előkeríti.

A GANGSZTERVEZÉR SZEMÉLYLEÍRÁSA

A falragaszok és szórócédulák közölték a gangsztervezér fényképét és pontos személyleírását is, amely szerint Louis Lepke Buchalter 42 éves, fehérbőrű, 175 centiméter magas, 85 kiló testsúlyú, zsidó vallású, közepes testalkatú, fekete haja, szemei gesztenye barnák, archőre barna, nős és egyetlen fia van, aki Herold névre halgat és 10 éves. Különleges ismertető jelei: Szemei mélyen ülők és sötétlen nézők, orra széles, bal arcán kisebb forradás nyoma van, jobbkezes, vesebajban szenved és kedvelt látogatója a basseball mérkőzéseknek. Rendkívül gazdag ember, óriási vagyonnal rendelkezik, bandájának szolgálatában négyszáz egyén áll, valamennyien gangszterek, gyermekrablók, gonosztevők,

akik Buchalter elszánt hivei és készek bármely percben életüket is feláldozni vezérükért.

Buchalter Lepke tevékeny részt vett már eddig is az összes amerikai tömegmozgalomban. Vezére volt annak az ellenbandának, amely a legutóbbi 20 év alatt Amerikában garázdálkodott, sajátos módszerrel dolgozik, hihetetlen befolyással bír bandájatajait, hetik komoly bántódása és élete így biztonságban van. Ezért Newyork egyik alvilági bűnbarlagjában elfogadta magát. Banális bűncelemekért néhány hónapi elzárásra ítélték. Természetes, hogy

ugy letartóztatásakor, mint a bíróság előtt hamis nevet használt és ezen a néven is ülte le a bűntetést. Miután tudta, hogy élete állandó veszélyben forog és minden pillanatban a letartóztatástól kell tartania, a menekülésnek és a biztonságban való ézésnek zseniális módját eszelte ki. Tudta, hogy valamelyik amerikai börtönben vagy fogházban nem történhetik komoly bántódása és élete így biztonságban van. Ezért Newyork egyik alvilági bűnbarlagjában elfogadta magát. Banális bűncelemekért néhány hónapi elzárásra ítélték. Természetes, hogy

ugy letartóztatásakor, mint a bíróság előtt hamis nevet használt és ezen a néven is ülte le a bűntetést.

Mikor kiszabadult a fogházból, köszönő táviratot intézett a newyorki rendőrségnek, amiért védőőrizetbe vette és életét néhány hónapig biztonságba tudhatta.

FIGYELMEZTETÉS A FOGHÁZAK IGAZGATÓSÁGAHOZ

Erre a zseniális megoldási menekülési eszközre való tekintettel a newyorki igazságszolgáltatási hatóságok körtáviratot intéztek az összes börtönök és fogházak igazgatóságához, hogy fokozott gondot vigyázzanak a felügyeletük alatt levő rabok személyazonosságát,

nehogy újlag megtörténhessenek az, hogy működésben az Egyesült Államok

egész rendőrsége lázasan nyomoz Buchalter Lepke Lajos után — a veszedelmes gonosztevő álmán alatt nyugodtan él valamelyik amerikai börtönben és magában mosolyog üldözőinek kézrekerítését célzó erőfeszítésein.

MILYEN BÜNTÉNYEKET KÖVETETT EL BUCHALTER ÉS BANDÁJA?

Az amerikai rendőrség detektívjei éjjel-nappal lázas munkában vannak, hogy Buchalter és bandájának bűnlajstromát összeállítsák. Megállapítást nyert már eddig is, hogy

Buchalter nemcsak veszedelmes összeesküvő, zsaroló, csempész, gyermekrabló, hanem egyike a legváltozatosabb bűncelekmények elkövetőinek is.

Biztosra veszik, hogy Buchalter és bandája rabolta el két évvel ezelőtt Charles Mattshon 10 éves gyermekét, akit fényes nappal Robert nevű fivére és Mária nevű nőtestvére szemeláttára raboltak el dr. Mattshon fogorvos lakásából. A fogorvos egyik leggazdagabb embere Washington államnak, akitől 20 ezer dollár váltságdíjat kértek a gyermek szabadon bocsátásáért.

Az orvos nem fizetett, mire a gangszterek megölték az ártatlan gyermeket és elégtelenített holttestét juttatták vissza a kétségbeesett szülőkhöz.

Buchalter és bandájának rovására írja az amerikai rendőrség és közvélemény Parsons gazdag amerikai aszszonyának egy évvel ezelőtt történt meggyilkolását is és biztosra veszik, hogy Buchalter, illetve bűntársai irták Wallace Beerynek, a híres filmszínésznek is azokat a fenyegető leveleket, amelyekben tudomásra hozták, hogy amennyiben nem fizet részükre még amerikai méretek szerint is fantasztikus összegű váltságdíjat, elrabolják örökbe fogadott, gyönyörű szép kislányát.

Mint ismeretes, az amerikai gangszterek vakmerő tevékenységének elfajulása következtében Edgar Hoover az amerikai rendőrség bűnügyi osztályának főnöke, a kormány jóváhagyásával olyan rendszabályt léptetett életbe, hogy a közbiztonság szervei minden előzetes felszólítás nélkül jogosultak fegyvert használni a gangszterek és a gyermekrablók ellen.

MEGDÖBBENTŐ STATISZTIKA

A felhatalmazás alapján az 1936. év óta a közbiztonsági szervek öt gyermekrablót lőttek agyon négyet elfogtak és ezeket vilámoszékbe ültették, három kétségbeesett, szorongatott helyzetben öngyilkos lett, nyolcat a rivalizáló gonosztevő banda gyilkolt meg, kettőt pedig a feldühödött tömeg halálra lincsel. És ennek ellenére a gyermekrablók és a földalatti gonosztevők működése nemhogy csökkent volna, hanem egyre növekedett és ma már valószínűségi páni félelemmel rémítgeti az óceánon túli világrész egész lakosságát.

ELFOGTÁK BUCHALTER ALVEZÉRÉT

A hétmillió lejes vérdíj kitűzése ellenére is kevés remény van arra, hogy Buchaltert élve elfogják, vagy holtan előkerítsék. Egyik alvezérét — mint megirtuk — a newyorki rendőrség letartóztatta. Amuroso, így hívják Buchalter „szárnysegédjét”, a letartóztatást után követő első kihallgatásán a következőket mondotta:

— Ne keressék Buchaltert. Amerika részére ő már nem veszélyes.

A többi világrészek számára azonban annál inkább. Az én esetem egészen egyszerű és könnyű volt az Önök részére. Elfoghattak, mert elkövettem azt a könnyelműséget, hogy mint földbirtokos állandó lakhelyem letelepedtem.

Ki tudhatja vajjon, hogy Buchalter alvezére az igazat mondotta el. Az amerikai rendőrség minden eshetőségre felkészült, állandóan munkában van, nemzetközi köröző levelet bocsátott ki Buchalter ellen, akinek pontos személyleírását világszerte közölte és reméli, hogy a hétmillió lejes vérdíj mégis csak rendőrkézre juttatja — élve vagy halva — a veszedelmes gangszter vezért

Stoll Béla emlékére Egy kalandor tündöklése és bukása

A régi idők híres-neves színészeiből eggyel ismét kevesebb. A jovialis megjelenésű, mosolygó arcú, kissé döcönös-járású Stoll Béla, ez az izig-vérig, pompás komikus nincs többé. Mintha ezek a mai boldog idők nem is kedveznének az igazi játékos kedvű komédiának, az önfeléd és gondtalan mulattatásnak. A régi, kedélyes apák és az igazi komikusok kora lejárában van. Ma a fiatal helyke ugra-bugráló táncoskomikusok korát éljük a színpadon. Ezek közé pedig a megjelenésükben mindig kissé félszeg, de a humor igazi aranyát annál bőségesebben tékozló régi-szabású komikusok nem is igen találunk. Tulléhák és modernnek ezek hozzánk képest, — mondják azok az öreg színészek, akik valamikor világosan szórakoztatták igazi humorral és igaz nevetéssel közönségüket.

Stoll Béla is ezek közül a régi komikusok közül való volt. Külső megjelenésére inkább valami jómódu tökéletesre, valami elhízott és meggyújtott tőkéjéből élő iparosra emlékezett. Pedig nagy gondot fordított mindig a külsejére, elegáns volt, valódi bohém, jószívű, magánéletében is öltet, mulatságos ember, akit sorstársai mindig szívesen ugrattak, mert Stoll Béla csodálatos naivsággal mindig felült ezeknek az ugratásoknak. Színész társai, úgy maguk között, elhízott külsejére célozgatva „mészárosnak” nevezték. Stoll Béla sokat is mérgeledt emiatt, ám úgy a maga módján, de hamar megbékélt. Több évtizedes pályafutása alatt leginkább Aradon, Kolozsváron és Nagyváradon játszott. A régi kolozsváriak bizonyára sok jó és vidám szerepére emlékeznek, hiszen elég volt a megjelenése, sajátos organuma és hanghordozása, hogy a nevetés hullámai végig gyűrűzzenek a nézőtérben. Kedves, közvetlen művészi sége pedig mindig könnyen megtalálta az utat a színházjárok szívéhez. Igazi színészvére vallott benne, hogy minden legkisebb szerep előtt is szinte újból és újból elfogta az a belső tremázás és lámpaláz, amelyet sok művészember holtáig nem tud elhagyni. Tudtak erről kollegái is és ezzel ugyan csak sokat ugratták.

Egy alkalommal valami kisebb szerepet játszott Kolozsváron. A vezető férfi szerepben László Bandi a pompás hangú és megjelenésű bonvivánt volt az egyik partnere. László Bandi még egy-két színésztársával nagyszerű tréfát eszelt ki. Az egyik helybéli lap szerkesztőjével és nyomdatulajdonosával jóviszonyban volt és ezért megkérte őket arra, hogy legyenek „kompanistái” az ugratás végrehajtásában. A darabról írott kritikába azután a Stoll Béláról írott eredeti részt megváltoztatták és körülbelül a következő sorokkal helyettesítették: „Szerepelt még a darabban egy kövér, mészáros-külsejű, nagy, testes ember is, akiről eddig semmit sem hallottunk. Megtudtuk, hogy valami Stoll Béla. Csodálkozunk azon, hogy az igazgatóság ilyen tehetségtelen ripacsokat is színpeltetni merészel a színpadon. Ezen a dologon a legsürgősebben változtatni kell.” A kritika, amely igazi alakjában igen melegen emlékezett meg Stoll Béla kitűnő szerepléséről, elkészült ebben az új változatban is és a nyomdatulajdonos, kiszedte a sorokat, a szerkesztő pedig elhelyezte a lapban. Persze már akkor, amikor már az összes példányok ki voltak nyomva és ezzel a változtatással, vagy ahogy szaknyelven mondják, „mutációval”, így készült két különleges példány. Az egyiket azután László Bandi magához vette és elvitte a színházhoz. Ott a legnagyobb felháborodást színelve odamutatta Stoll Blénának: „Nézd öregem, milyen gyalázatosak ezek az újságírók, milyen bárdolatlan hangon mernek írni ilyen öreg, érdemes művészról, mint Te.”

Stoll Béla nem akart hinni a szemének. Kétszer is elolvasta, majd hallottféhére sápadt, szinte összeesve a rémülettől. Jaj, Istenem, most mit tegyek! Annyira meg volt rémülve, hogy kollegái kezdtek félni, hogy a tréfa tulságosan is jól sikerült. Vigasz-

Ismét „lebukott” Frenkel Dávid, a híres „operaénekes-kalandor” — aki újabb sorozatos szélhámosságokait követelt el

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Páratlanul vakmerő szélhámost tett ártalmatlanná a kolozsvári rendőrség büntügyi osztálya: Frenkel Dávid nagyszabású 31 éves fiatalember személyében. A sorozatos csalásokkal többrendbeli okirat-, illetve utlevél hamisítással, leánvszoktetéssel és egyéb bűncselekményekkel erősen fűszerezett büntügy előzményei a következők:

Frenkel Dávid, aki 1908. január 24-én született Nagyszebenben és aki foglalkozására nézve állítólag operaénekes, 1932-ben, mint katonaszökevény külföldre utazott. A jómegjelenésű, középtermű, barna fürt állítólag Bécsben, „iratai” alapján, később az egyik kórházban, mint segédorvost alkalmazták és ott működött mindaddig, míg régebben Romániában elkövetett szélhámoságai, lopásai és csalásai miatt a kolozsvári királyi ügyészség köröző levele nem jutott a bécsi rendőrséghez. Ott akkor letartóztaták és amíg a diplomáciai formások lezajlottak, öt hónapig ült előzetes letartóztatásban.

KALANDOS ÉLET

1936. elején a kalandor természetű Frenkel Dávidot erős fedezet mellett a bécsi rendőrség Kolozsvárra hozta, ahol dr. Biriescu akkori főnökség letartóztatta. Büntügyeinek alapián — ugyanis Frenkel az aradi és a marosvásárhelyi nyomozó hatóságok is keresték számos tettéért — a törvényszék 8 hónapi fogházra ítélte. Még aznap, amikor büntetését letöltve egy délelőtti szabadon engedték, a prágai opera két impresszáriója a kolozsvári törvényszék épülete előtt várta a „híres” énekest és gépkocsin Prágába vitték. Frenkel — állítása szerint — másfél év múlva Prágából Stockholmba ment, ahol hatalmas fizetéssel az ottani operába szerződött. Majd az egyik párisi színházban lépett fel és amint a most felvett jegyzőkönyvből kiderült, két évvel ezelőtt Amerikába is ellátogatott, ahol Pia Igyvel, a neves román énekesnővel együtt szerepelt.

ÚJABB KALANDOK

Néhány hónappal ezelőtt Frenkel Dávidot honvágy kezdte kinézni és ekkor dr. Fenyő Lajos névre szóló hamis utlevéllel hazajött Nagyszebenbe, hogy öregedő szüleit és testvéreit meglátogassa. Nagyszebenből azonban néhány nap múlva szökésre kényszerült. Frenkel ugyanis, amikor külföldre utazott, tulajdonképpen mint a szászvárosi 95-ös ezred szökevény katonája ment idegenbe ki. Frenkel ugyanis a hadbírósga egy évre ítélte el, de ebből csak 11 hónapot töltött ki, mert a 12-ik hónapban mezei munkálatokon lévén, egy őrizetlen pillanatban megszökött és emiatt az ország minden hatósága körözte. Efelőtti felismerés Kolozsvárra jött és itt, mint dr. Fenyő Lajos Lóvi Rudolf Stroescu-ucca 10. szám alatt lakó rabbinál nyert menedéket, ahol korlátlan bizalmat élvezett.

SZÉDELGÉS

Kolozsváron azután megismerkedett Grigorescu-ucca 53. szám alatt lakó Hoffman Albert mérnök Mária nevű

talgatni kezdték, de ő magába sűpödt. Majd hirtelen elhatározással lerohant a laphoz: „Az Isten szerelmére dobjak ki ezt a cikket, ne nyomjanak több példányt belőle.” A nyomdatulajdonos szíve, látva a nagy rémületet, gyorsan megessét és hamarosan felvilágosította, mi is az igazság. Megmutatta, hogy csupán két példány készült ebből a lapszámból, a többi pedig nem gáncsot és szigorú leborongolást tartalmaz, hanem ellenkezőleg, őszinte és igaz dicséretet. Stoll Béla, csak nagynehezen tért magához. Aztán egyszerre visszatért arcába az élet eleve, nízog színe és láthatóan meg-

19 éves gyönyörűszip leányával. Julius 17-ike óta állandóan a szé, leány társaságában táskodott, akit különféle filmszerződések ürügyével szédített. A mult het csütörtökjén Frenkel Dávid, midőn arról értesült, hogy a rendőrség a nyomában van, a leánynak bevallotta, miszerint ő nem dr. Fenyő, ezt a nevet csak azért használja, mert mint katonaszökevény nem szerepelhet a saját nevében. Elmondotta tulajdonképpeni kilétét és azzal bucsuzott el, hogy lemegy a fővárosba hogy szökevényes katonai ügyét egy-szersmindenkorra elintézzze, hogy azután nyugodtan folytathassa életét.

Eddig még meg nem állapított körülmények között szombaton délelőtti Frenkel Dávid alias von Tamás Arnold, dr. Fischer, dr. Gáspár, dr. Révész Frigyes stb., mert ilyen nevek szerepeltek, Hoffman Máriával együtt Szamosfalvára mentek. Délután a történetesen arra haladó 475. Cluj jelzésű autótaxit, amelyet Tóth Zsig-

mond sofőr vezetett, Frenkel megállította és megállapodott a gépvezetővel, hogy vigye őt, valamint a társaságában levő Hoffman Máriát Szamosujvárra. Szamosujváron a Korona-szálloda előtt valami viteldij-különbözet miatt Frenkel és a sofőr között szóváltás keletkezett, mire az egész ügy az ottani rendőrség elé került.

KIDERÜL A VALÓSÁG

A kihallgatások során megállapítást nyert, hogy Frenkel egy Sárosi Tibor névre szóló és a kolozsvári rendőrség által kibocsátott utlevéllel rendelkezik. Kihallgatása során azonban beis-merte, hogy az utlevél hamis és azt volt házigazdájától, Lóvi Stroescu-uccában lakó rabtól lopta és vegyiszerrel Sárosi névre hamisította meg.

Időközben megérkezett a szamosujvári rendőrséghez a kolozsvári rendőrség büntügyi osztályának köröző levele, amelyet Hoffman mérnök megszöktetett leánya és a csábító szélhámos kérekerítése érdekében bocsájtottak ki. Ekkor derült arután ki, hogy Frenkel Dávid veszedelmes szélhámos. Tegnap délután Frenkel Dávidot és a háójába került urileányt erős fedezettel bekísérték a kolozsvári rendőrségre, ahol a rendkívül bonyodalmas bűntügyben nagy eréllyel folytatják a vizsgálatot.

Pap János.

Reuter jelenti:

(RÓMA.) A belügyminisztérium rendeltére a jövőben csak a Times és a Temps-ot engedik be Itáliába feltéve, hogy nem közölnek Olaszországot sértő és valótlanságokat tartalmazó cikkeket.

(BUENOS AIRES.) Baldomir tábornok, Uruguay elnöke befejezte hivatalos megbeszéléseit és egy argentin cirkáló fedélzetén visszatért Montevideóba.

(BLOOMFONTEIN.) A délafrikai csillagászati intézet igazgatója Slipher 7000 felvétel alapján megállapította, hogy a Mars-on dúz növényi vegetáció van és így feltehető, hogy a bolygón állatok, esetleg emberek is élnek. Slipher egy felolvasásán kijelentette hogy megállapításai kétségbevonhatlanok.

(BERLIN.) 150 Hitler-iffu Passauból bulgáriai körútra indult. A német vendégeket Szófiában Telloff közoktatásiügyi miniszter fogadja.

(RENO.) A Southern Pacific társaság 20 ezer dolláros jutalmat tűzött ki a Sanfrancisco—Csikágó közötti vasúti szerencsétlenség okozójának elfogására. A halálos áldozatok 25-re emelkedett és a 114 sebesült között is sok forog még halálos veszélyben.

(LONDON.) Április óta a brit légihaderő létszáma 15.944 személlyel emelkedett.

(ISZTAMBUL.) Az adrianopoli nagy hadgyakorlatok véget értek. Ismét Inonü államfő visszatért Ankarába.

(NEWYORK.) Az amerikai sajtó követeli, hogy kössenek nemzetközi megállapodást az óceánrepülések engedélyezése tárgyában, mert csak így kerülhetők el az olyanszerű balesetek, mint a legutóbbi is, amikor két pilóta reklámocéllal egy kiéregedett gépen vágott neki az utnak.

(WASHINGTON.) Az amerikai nyári nagygyakorlatokon 71.000 ember vett részt.

(BERLIN.) Megkezdődtek a hadosztály gyakorlatok, amelyekre több korosztályt behívtak.

(BRÜSSZEL.) Ma ül össze az északi államok külügyminiszeri értekezlete, melyen részt vesznek Belgium, Dánia, Hollandia, Finnország, Luxemburg, Norvégia és svéd ország külügyminiszterei.

(RÓMA.) Az európai olasz birodalom lakóinak száma 44.330.000-re emelkedett.

(CSAKOVA.) A délszerbiai áradások egyre nagyobb méreteket öltenek, amiért is a kormány műszaki csapatokat küldött ki a veszély elhárítására.

könnyebbedett. „Köszönöm, nagyon köszönöm, igazán boldoggá tettél, édes öregem! Jaj az a Bandi, az a Bandi, mindig csak kópéságokon tőri a fejét. Nagyon megriasztott, de most már meg nyugodtam.” És ő is csak hahotázni kezdett, a kissé rosszra fordult, de végül mégis a vidámság útjára tért sikerült ugratáson.

Ez volt Stoll Béla. Az örök nyetetés képviselője. A bohémtréfák igazi megértője, melegsívű művész és melegsívű ember. Emlékét szeretettel őrzik meg azok, akik látták, hallották és ismerték.

(w. gy.)

(BUDAPEST.) Gróf Csáky bevégezte szabadságát és visszatérve Budapestre, elfoglalta hivatalát.

(DANZIG.) Dr. Frank igazságügyminiszter egy előadás megtartására a szabadvárosba érkezett.

(LONDON.) Detport felett lezuhant és darabokra zúzódott az a reptőlógó, amely annak idején Chamberlain Münchenbe vitte. A pilóta és a megfigyelő szörnyen haltak.

(NÜRNBERG.) A nürnbergi pártnapok tartamára Nürnberg területén 23 új posta hivatalát állítanak fel.

(LISSZABON.) Carmona elnök visszaérkezett gyarmati körútról a portugál fővárosba.

(JERUZALEM.) Tegnap újabb terrorcselekményeket jelentettek az ország különböző részéből. Így Haifából, ahol egy kávéháza (debtak bombát, Názárethből, ahol revolverekkel rálőttek egy utasokkal telt autóbuszra és végül Jaffából, ahol lelőttek egy angolbarát arabot.

(LONDON.) Hoare belügyminiszter újabb öt irnek a kiutasító végzését írta alá. Ezzel a kiutasítások száma 109-re emelkedett.

Emlétek a kolozsvári pénzhamisítókat

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Mult év őszén a rendőrség egy Dreiszig István nevű büntetett előéletű kereskedő vezetése alatt álló pénzhamisító társaságot leplezett le a kereskedő Ep. Ivan 42. szám alatti lakásán. Dreiszig Nagy Lajos mechanikussal és Léb Ábrám kereskedővel együtt dolgozott és a pénzt állítólag Berkovits Hermann és Mindszenti Ignác hozták forgalomba, de ellentét az eljárás később bűncselekmény hiányában megszűnt. A törvény szerk szüneti tanácsa tegnap ítélkezett a nagyszabású pénzhamisítás ügyében, amikor is ládászámra hordták az elnöki emelvényre a hamis 50 és 10 lejeseket és a bíróság meggyőződhetett azok „kitűnő” minőségéről. Az ügyész súlyos büntetést kért a vádlottakra, míg Saragea védőügyvéd az enyhítőkörülmények figyelembevételét kérte. A törvényszék hosszas tanácskozás után Dreiszigot és Nagy Lajost 3 évi fogház büntetéssel, 3 évi jogvesztéssel és 5000 lej pénzbüntetéssel sújtotta, Léb pedig 8 havi fogházzal sújtotta és 5000 lej pénzbírságra, beszámítva a büntetés be a háromhónapi vizsgálati fogságot. Az elítéltek közül Léb szabadlábra helyezték, míg a másik kettő fogva maradt.

— Pusztit a villám. Londonból jelentik: Tegnap a villám lecsapott az egyik londoni parkban. Hat ember életét vesztette, harminc megsebesült. A villám a város másik részében az egyik villamoskocsiba is belecsapott és okozott nagy riadalmat.

L. A. RODRY SZEMBEN A HALÁLLAL

(41.)

— Fáj — mondta halkan.
— Nekem is fáj, hogy így bánik velem.
Bessy halvány arca kipirult. — Maga nagyon jó fiú, Davy... de...
— Miért nem folytatja? Örömet okoz magának, ha szenvedni lát?
A csodálatosan kék szempár elborult.
— Nem akartam megbántani, Davy.
— Mást szeret?
— Nem... De tekintettel kell lennie a jelenlegi helyzetre. Ha Johnny ügye elrendeződik, akkor...
— A feleségem lesz?... Ezt akarja mondani?
Elfordította a fejét. — Igen — suttogta alig hallhatóan.
Mielőtt feleszmélhetett volna, átkaroltam és csókokkal borítottam el piruló arcát.
— Egészen elment az esze, Davy?... Minden pillanatban bejöhet valaki.
Boldogan nevettem. — Simuljen jobban hozzám, ha azt akarja, hogy senki se lássa meg.
Nem ellenkezett tovább. Karjai a nyakam köré fonódtak, ajkunk hosszú, ünefeledt csókban találkozott. Azt mondták, hogy vannak olyan pillanatok, amikor a külvilág megszűnik számunkra. Így jártam én is. A ragyogó kék szemeken kívül semmit sem láttam.

Végre elérkezett a várva várt főtárgyalás napja. Jőval a tárgyalás előtt a törvényszék épületében voltunk. A bejáratokat rendőrök őrizték és csak alapos igazoltatás után engedték be a közönséget. Azt hiszem, nem volt olyan lapvállalat San-Franciscóban, amely ne képviseltette volna magát a tárgyaláson. Bessy mellett ültem, míg Yale — a bíróság különös engedélyével — a vádlott mellé telepedett. Johnny úgy viselkedett, mint egy megszégyenített iskolagyerek. Ha nem tudtam volna az ellenkezőjét, magam sem hittem volna, hogy ő küldte másvilágra a hírhedt Glass Pétert. Szüntelenül siránkozott és a fotóriporternek nagy bosszúságára rendszerint zsebkendőjébe temette arcát... Izgatott moraj hullámozott végig a termen, mikor az ítélet kihirdetésére került a sor. Az ítélet általában megfelelt a várakozásoknak. Johnnyt elmarasztalták ötezer dollárral, de a büntetést próbaidőre felfüggesztették. Johnny sápadtan állt a bírói emelvény elé és meghatottságában újra sírni kezdett.

Bessy tekintete állandóan a közönség sorai közt kutatott. Ő is attól félt, amitől én. Minden percben attól tartott, hogy felemelkedik egy revolveres kéz és Glass Péter esete megismétlődik. Szerencsére aggodalmam hiábavalónak bizonyult. Kétes elem aligha juthatott be a tárgyalásra és ha mégis akadtak ilyenek a közönség sorai között, úgy ezeket is visszatartotta valami a megrénylettől. Ez a valami nem volt más, mint a titokzatos varázs, amely Yale szürke szeméből kiáradt. A detektív könnyedén előrehajolva ült helyén, egyik kezét a kabátja zsebében tartotta. Barátom félelmetes híre a legelcsántabb gangsztereket is meggondolásra készítette.

Sohasem felejtsem el Bessy örömtől sugárzó arcát, mikor a törvényszék épületét elhagytuk. Egyenesen a Brankházhoz hajtottunk. A nap hőse kétségtelenül Johnny volt, de Yale-nak is bőven kijutott az ünneplésből.

Vidám beszélgetés indult meg és nem nehéz kitalálni, hogy a legtöbb szó a másnapi esküvőről esett. Bessy csodálatos volt. Régen láttam ilyen jókedvűnek. Szüntelenül fecsegett és a pezsgőből is alaposan kivette a részét. Nem hiszem, többet ivott, mint én. Vacsorára is ott akarta tartani bennünket, de ezt Yale élesen ellenezte.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

A németek minden számban győztek az angolok ellen

(KÖLN.) A német-angol atlétikai viadalt a németek óriási fölényrel 93,5—42,5 pontarányban nyerték meg. Részletes eredmények a következők:

100 m.: 1. Neckermann 10,4 mp. 2. Scheuring (német) 10,5 mp. 3. Holmes (angol) 10,5.
200 m.: 1. Neckermann 21,4 mp. 2. Scheuring 21,5 mp. 3. Sweeney 22 mp.
400 m.: 1. Harbig (német) 46,9 mp. 2. Pennington (angol) 47,3 mp. 3. Hamann (német) 47,8.
800 m.: 1. Guisen (német) 1 p 51,2 mp. 2. Lüttler (angol) 1 p 51,4 mp. 3. Schumacher (német) 1 p 53 mp.
1500 m.: 1. Kaindl (német) 3 p 50,2 mp. Német rekord. 2. Pell (angol) 3 p 50,2 mp. 3. Jakob (német) 3 p 52 mp.
5000 m.: 1. Schaumburg (német) 14 p 40,2 mp. 2. Emery (angol) 14 p 40,4 mp.

Olimpiai váltó: 1. Németország 3 p 22 mp. (Harbig, Neckermann, Scheuring, Brandscheit). 2. Anglia 3 p 24,6 mp.

100 m-es gát: 1. Pollmann (német) és Lockton (angol) holtversenyben 15 mp-el. 3. Kumpmann (német) 15,2 mp.

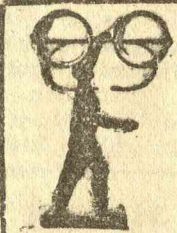
Magasugrás: 1. Weinkötz (német) 195 cm. 2. Martens (német) 190 cm. 3. Stubbs (angol) 190 cm.

Távolugrás: 1. Long (német) 743 cm. 2. Leichum (német) 710. cm. 3. Breach (angol) 708 cm.

Rúdugrás: 1. Glötzner (német) 410 cm. 2. Haunzweckel (német) 400 cm. 3. Howland (angol) 380 cm.

Súlylökés: 1. Stöck (német) 16 m. 35 cm. 2. Trippe (német) 15 m. 37 cm. 3. Howland (angol) 13 m. 42 cm.

Diszkoszvetés: 1. Trippe (német) 51 m. 03 cm. 2. Wotapek (német) 49 m. 44 cm.

SPORTNÁL VAGY
KUN MÁTYÁS FIA R. T.-NEI
KUN MÁTYÁS FIA R. T.-NEI
A BEMUTATÁS!

Szemvegeket orvosi előírás
szerint készítünk.
Speciális acélárak raktáron.
Prima a l p a c c a cvőeszközök feltűnő
olcsó áron.

Kun Mátyás Fia R. T.-nei
CLUJ, CALA MARECHAL FOCH No. 2.

Olimpiai híradó

A finnek nagy igyekezettel készülnek az olimpiai vitorlázórepülésre. Jämsijärven edzőtáborát létesítettek, ide 23 vitorlázórepülőt hívtak meg. Érdekessé, hogy a repülőkhöz van Laakso Leo, a kiváló siugró is.

Az olimpiai rendezőbizottság elfogadta a német birodalmi postának az olimpiai távpostai leadásokra vonatkozó ajánlatát. Az olimpia idején azokról a versenyekről, amelyek kevés nézőt fogadnak be, távolba látón keresztül közvetítik az eseményeket. A terv szerint nézősátrakat fognak létesíteni az olimpiai stadion közelében lévő területen. A sátrakban bemutatandó képek nagysága 2x2,5 méteres lesz.

Még nem döntöttek, hogy Skandinávián, vagy pedig a balti államok területén vigyék-e az olimpiai fáklyát. Másik oldalon a fáklyás váltófutás utvonala ugyanaz lesz Athéntól Berlinig, mint 1936-ban volt. Ilyenformán Budapesten is átvizsik az olimpiai fáklyát.

A nemzetközi uszövetség indítványára 4x200 m-es férfi gyorsváltó és 4x100 m-es női gyorsváltó versenyek lesznek a világrészek között egy nappal az olimpiai záróünnepély után, 1940. augusztus 5-én.

Ujabb díjcsökkentés a posta útján szállított könyvknél és újságoknál

(BUCURESTI.) Mihail Ghelmegeanu közmunkügyi és közlekedésügyi miniszter, hogy a könyvek, lapok és időszaki nyomtatványok terjesztését minél jobban elősegítse, újabb szállítási díjszabás csökkentést hagyott jóvá, amely augusztus 20-ával lépett életbe. Ilyenképpen az országban készült irodalmi, tudományos és tankönyvek, továbbá a régi és új újságok, időszakos közlemények, amelyek a külföldön készültek, valamint a turisztikai propaganda anyag a PPT ugynevezett francára bélyegeivel küldhetők az egész ország területén bármely távolságban. A bélyegeket a gyűjtőcsomagokra kell alkalmazni a következő díjszabás szerint:

12 lej az 1—5 kg. súlyú csomagoknál, 20 lej az 5—10 kg. súlyú csomagoknál, amikor a feladás közvetlenül az állomásán történik a PPT mozgó postakocsijainál.

20 lej az 1—5 kg. súlyú és 28 lej az 5—10 kg. súlyú csomagoknál, amikor a rendeltetési helyre történő feladás postai hivatal közvetítésével történik. A nagyobb súlyú gyűjtőcsomagokra

A német szövetség a garmischi téli olimpiára 1200 sielőt hívott meg a „Sífutás napjára”. A sielők hazájuk fővárosától kezdve a rendezőbizottság vendégei. A napot mindenképpen megrendezik a németek, akár engedélyezik az olimpiai siverenyeket, akár nem.

Az amerikai hőhullám újabb távúszó csúcsot izzasztott ki. Giles Glarence 110 kilós, 41 éves montanai mészáros 430 kilo métert uszott a Yellowstone folyóban Billings és Glendive között. Ideje 77 és fél óra. Giles 50 kilométerrel a cél előtt, Buffalo Rapids-nál, örvénybe került, de kivevickelt belőle. Az uszás alatt cukorrépát, gyümölcslevet és vajaskenyert fogyasztott.

A Haggibbor uszószerzők társasága pénteken indul a marosvásárhelyi uszversenyre. Kísérőket kedvezményes áron visz magával. Jelentkezni esténként 6—8-ig az egyesület irodájában, Str. Memorandului 13.

Haggibbor uszók. Az uszómakkbiad ügyében ma este 8-kor megbeszélés lesz a klubhelyiségben.

Már nemcsak a játékosokat, hanem az egyesületi vezetőket is szipkazzák. Dr. Jurga Liviú a Kinizsinek közel 10 éven át volt elnöke a Ripensiába lépett át, ahol azonnal átvette az egyesület aktív vezetését, az eddigi elnök, dr. Lázár Cornel mellett.

10—15 kilogram, illetve 15—20 kg. súly között az 5—10 kg. súlykülönbségek szerint aránylagosságának megfelelően kell a bélyegeket alkalmazni a fenti díjszabás figyelembevételével.

A belföldön készült lapokra és időszaki nyomtatványokra nézve a díjszabás a következő:

Azoknál a napilapoknál, folyóiratoknál és időszakos nyomtatványoknál, amelyek az országban készülnek, a postai szállítási díjak a PPT francára bélyegeivel rendezhetők, amelyeket a gyűjtő csomagokon kell az országban levő bármely távolságra alkalmazni az alábbiak szerint:

8 lej az 1—5 kilós és 12 lej az 5—10 kilós csomagoknál, amikor a rendeltetési helyre való feladás a pályaudvaron történik.

12 lej az 1—5 kilós és 20 lej az 5—10 kilós csomagoknál, amikor a feladás a rendeltetési helyre valamely postahivatal útján történik meg.

A 10—15 kilós és 15—20 kilós súlyú csomagok felülbélyegzése a fentebb közölt tarifának arányában eszközlendő.

A Nemzeti Bajnokság őszi fordulója vasárnap kezdődik. A 12 A ligás csapat közül hat Bukarestben játszik. Az Unirea Tricolor a Victoriával, a Sp. Studentesc a TMAC-al, míg az FC Rapid a galati Glo-ria CFR-t látja vendégül. Temesváron Ripensia—Juventus mérkőzés lesz, Aradon az AMTE már az első fordulóban a Venuszt kapta ellenfeleül, míg Nagyvárad az FC Carpați az UDR ellen játszik a bajnoki pontokért.

A KMSC szombat-vasárnapra hirdetett uszversenye az esős időjárás miatt elmaradt. A KMSC uszversenyét augusztus 26—27-én tartják meg, ugyancsak a városi strandfürdő medencéjében.

Brailában a galati Gloria CFR tegnap 4:0 (1:0) arányban súlyos vereséget szenvedett az ujonnan alakult FC Braila csapatától.

A magyar válogatott augusztus 27-én Varsóban játszik a lengyel válogatott ellen. Vitéz Ginzery Dénes, magyar szövetségi kapitány a szombati mérkőzés után összeállította a lengyelek elleni keretet, mely a következő: Sziklay, Sebehegyi, Biró, Szalay, Turay, Szűcs, Dudás, Váradi, Ádám, Vincze, Zsengellér, Cseh, Toldi, Gyetvai.

A bécsi főiskolai világbajnokságokon a következő 14 nemzet versenyzői vonultak fel: Arabia, Bulgária, Észtország, Finnország, Olaszország, Japán, Jugoszlávia, Peru, Svédország, Szlovákia, Spanyolország, Délafrika, Magyarország, Németország.

Rádió

SZERDA, augusztus 23.

Bucuresti. 7. Reggeli műsor. 12. Lemezek. 13. Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés. 13.40. Lemezek. 14.15. Hírek. 14.30. Lemezek. 15. Hírek. 16.45. Előadás. 19.17. Lemezek. 20.15. Szórakoztató zene. 21.15. Amerikai tánclemez. 22.35. Amigdalisz Katalin énekel. 23.15. Vendégloji zene. 23.45. Hírek német és francia nyelven.

Budapest I. 7.45. Torna, hanglemezek, étrend. 11. Hírek. 11.20. Felolvasások. — 13.10. Fúvószenekar. 13.40. Hírek. 14.30. Magyar nóták cigányzenével. 15.30. Hírek. 17.15. Diákéletről. 17.45. Hírek. 18.10. Balkáni és keleti népdalok zongora kísérettel. 18.20. Előadás. 19. Hanglemezek. 19.45. Előadás. 20.15. Hírek. 20.30. Cigányzene. 21.20. Csevegés. 21.40. „Iglói diákok” diáktörténet. 22.30. Hírek. 23.20. Hírek. 1.05. Hírek

— Munka dalárdák és zenekarok válogató versenye. Anadrol jelentik: A munkügyi minisztérium érdekes elhatározásáról értesítette az aradi munka-felügyelőségeket. A leirat szerint a minisztérium azt tervezi, hogy Kolozsvár, Temesvár, Arad, Nagyszeben, Gyulafehérvár, Brassó, Csernovic, Iasi, Kise-nev és Galac városokban, valamint Bukarestben a munkás és tisztviselő dalárdák továbbá a fúvós és egyéb zenekarok közreműködésével helyi válogató versenyt rendez. A versenyt augusztus utolsó napjaiban vagy legkésőbb szeptember első napjaiban meg kell tartani, hogy a győztesek a munka és jókedv nemzetközi kiállításának keretében adandó hangversenyeken, amelyeknek időpontjait szeptember 9-ére és 10-ére tűzték ki, részt vehessenek és a rádióban is szerepeljenek. A minisztérium a hangversenyek megrendezésére hívja fel a munkafelügyelőséget és azt ajánlja, hogy lépjen érintkezésbe a kereskedelmi és ipari, valamint munkakamarai vezetőségekkel, továbbá az egyes céhekkel és vállalatokkal. A leirat utasítja a munkafelügyelőségeket, hogy az előkészítésben és a bírálati bizottságban két elismert zenei szakértővel vegyen részt, akiket a résztvevő ének és zenekarokhoz személyi érdekek nem fűz. A minisztérium véleménye szerint az egyes ének és zenekarok husz-negyven percig tartó műsor keretében mutathatnák be képességüket.

— A szamosfalvi repülőtér építési munkálatai. A szamosfalvi repülőtér adminisztrációs palotájának munkálatait Baldovin bukaresti építészvállalkozó kapta meg 9,300.000 lej összegben. A szamosfalvi műhelyek építését Bohatier mérnök végzi 7 millió lej értékben. Az építkezéseket a napokban megkezdik. Itt említjük meg, hogy a Nagyik-lód községben végzendő állami építkezésekkel Moll Elemért bízták meg közel kétmillió lej összegben. A munkálatok itt is közelebből megkezdődnek.

Titeanu államtitkár fogadásai

Eugen Titeanu propagandaügyi államtitkár augusztus 17-én fogadta V. Tilea londoni román nagykövet látogatását. Ugyanaznap fogadta az államtitkár Walker angol és Savern dán újságírókat.

Szintén augusztus 17-én Kemal M. Altinszkaya, a török belügyminisztérium sajtó-vezérigazgatóságának tanácsosa tett látogatást a propagandaügyi államtitkárságon és különösen a technikai és különféle szakszolgálatok után érdeklődött. A török minisztériumi főtitkár azért jött Romániába, hogy behatóan tanulmányozza a sajtó és propagandaügyi államtitkárság szervezetét és megállapításairól jelentést készítsen a török kormány számára, amely Altinkayát megbízta, hogy látogassa sorra az európai államok fővárosait és tanulmányozza azok propaganda intézményeit egy hivatalos látogatás keretében és így tegye meg az idevonatkozó jelentését. A látogatás alkalmával a török propagandaszolgálat képviselője a legteljesebb elismerésének és csodálatának adott kifejezést afölött, hogy a modern szervezési mód fölött, ahogyan a propagandaügyi államtitkárság szolgálatai működnek.

Igazoló könyvecskéket bocsájt az iparosok és kereskedelmi utazók rendelkezésére a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara

Az iparosok és kereskedők úgy székelyükön, mint utazás közben igen gyakran kénytelenek abba a helyzetbe, hogy foglalkozásukat és bejegyzett cégi mivoltukat igazolniuk kell. A személyazonossági bizonyítvány egyedül természetesen erre a célra nem elegendő, mert hiszen számosan vallják magukat kereskedőknek olyanok is, akik kereskedelemmel már rég nem foglalkoznak vagy csak alkalmi üzleteket kötnek. A személyazonossági igazolványok nem is terjednek ki ennek az igazolására.

Ezek a megfontolások és számos esetben megnyilvánult kívánság birta rá a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara vezetőségét arra, hogy kitalálva, tehát kevés helyen elférő bekötött igazoló könyvecskéket bocsájt a bejegyzett cégek tulajdonosainak rendelkezésére. Ezekben a könyvecskékekben feltüntetik a cégjegyzésre vonatkozó adatokat és egyben ellátják őket a cégtulajdonos fényképével is. Így tehát ezek a könyvecskék úgy a kereskedelmi életben, mint a hatóságokkal szemben teljes igazoló okiratul használhatók. Ez a könyvecske hasznos a külföldön utazó kereskedőknek és a vásárokon járóknak is.

Ugyanilyen igazoló könyvecskéket kapnak kérésükre a kereskedelmi utazók is, akiknek foglalkozásuk gyakorlása közben erre az igazolványra nélkülözhetetlenül szükségük van. Ezeket a könyvecskéket szintén fényképpel látják el s az utazót alkalmazó cégek az igazolására a kamara hivatalosan bizonnyítja, hogy a könyvecske tulajdonosa cégének képviselőjében és megbízásából végzi munkáját. Amennyiben az utazó más cég alkalmazásába lép át, ezt a könyvecskébe szintén bevezetik. Az igazoló könyvecskék kiállításáért a kamara 200 lej díjat fog felszámítani, hogy ezáltal a könyvecskék beszerzését mindenki számára lehetővé tegye.

— Felszámolják a nagyváradi Kereskedelmi Csarnokot. Nagyváradról jelentik: A felosztott nagyváradi Kereskedelmi Csarnok ügyében most tartott tárgyalást a törvényszék. A nagymultu intézmény felszámolása ügyében amelynek vagyonát a kereskedelmi és iparkamarának kell átadni, augusztus 26-án hirdet ítéletet a nagyváradi törvényszék a pergátló kifogások ügyében.

Katonai ellenőrzés alá helyezték a nagyáruházak és nagyvállalatok készletét

(BUCURESTI.) A nemzetvédelmi minisztérium minisztertanácsi naplója alapján augusztus 25-ikével kezdődőleg katonai ellenőrzés alá helyezik mind azokat a lerakatokat, áruházakat és nagyvállalatokat, amelyek a hadsereg céljaira szükséges árukat termelnek, vagy tartanak. Ezeknek az áruházak-

nak cikkeit az erre a célra alapított katonai bizottságok fogják leltározni. A leltározás és az ellenőrzés a vonatkozó cikkek gyártásának fokozására irányul, hogy a nemzetvédelmi célokra szükséges cikkek teljes mértékben és azonnal rendelkezésre álljanak adott esetben.

Vakmerő banditatámadás Naszódmezgyében

(BISTRITA-BESZTERCE.) Vakmerő banditatámadás történt tegnap a Kisilva-Dornavatra-i országoton Ilva-Lunca község közelében (Naszódmezgye.) A besztercei Discom társaság kocsiját ismeretlen tettesek az erdő mellett megtámadták és több revolverlővést adtak le a kocsira, illetve a rajta ülőkre. Iosif Bone 43 éves kocsis halálos sérüléseket szenvedett, Alexandru Urs az áruelosztó pedig renkívül súlyosan megsebesült. A banditák kiakarták rabolni a CAM-kocsiját, de Urs, egy 23 éves fiatalember renkívül lélekjelenléttel, súlyos fejsérülése ellenére is, és annak ellenére, hogy a kocsiba fogott lovak is megsérültek, a lovak közé csapott és tovább száguldott a szekérral, a banditák pedig hallva segélykiáltásait, nem merték üldözni. Ursnak volt annyi lélekjelenléte, hogy a vakmerő támadás színhelyétől mintegy

4 kilométernyi távolságban Moise Bach lunkailvai kereskedő házáig eljutva, a kereskedőnek átadta a mintegy 100.000 lej készpénzt tartalmazó pénzesládát, amelynek kulcsait Ioan Bort, a közben értesített nagyilvai csendőrség vezetője vette magához. A renkívül bátor ember ekkor azonban már eszméletét veszítve összeesett és igen súlyos állapotban került a besztercei állami kórházba. Itt azonnal műtétet hajtottak rajta végre, de állapota még mindig renkívül válságos. Iosif Bone sérüléseibe közben belehalt.

A vakmerő banditatámadás ügyében a csendőrség és a besztercei rendőrség együttesen folytatják a vizsgálatot. Ez ideig azonban semmi utbaigazító nyom nem merült fel, amely a banditákig elvezethetne. A vizsgálatot nagy eréllyel folytatják.

ne és Terjan malmok tulajdonosaival megállapodásra jutni. A tárgyalások kimeneteléről jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet úgy a malomtulajdonosok, mint a munkásság képviselői is aláírtak. Az egyezség értelmében a két említett malom munkásai 10—20 százalékos béremelésben részesülnek, ezenkívül, ha vasárnap és ünnepnap szükség szerint dolgozniuk kellene, ezért külön díjazást kapnak. Természetesen az egyezmény értelmében fokozott gondot fordítanak a munkaidő betartására is, amelyet egyébként egy előző törvény már amúgy is megszabott.

Miután a többi malmok vezetőivel nem sikerült még egyezséget létesíteni, ezekkel folyó hó 23-án, szerdán reggel 9 órakor újra felveszik a tárgyalásokat a munkaügyi felügyelőségen. Remény van rá, hogy az újabb megbeszélések teljes sikerrel fognak végződni. Abban az esetben azonban, ha a malomtulajdonosokkal nem sikerülne megállapodást létesíteni, a fennálló törvény értelmében a vitás ügyet a munkaügyi felügyelőség döntőbírósa elé terjeszti, amelynek határozata tudvalevőleg egyértelműen kötelezi mind a két felet. Sztrájkra azért nem kerülhet sor, mert a vonatkozó törvényes intézkedések — fontos közéleti intézkedésről lévén szó — nem engedik meg a munkabeszünetet. A malommunkások nagy megelégedéssel fogadták az Irene és a Terjan malmokkal megkötött egyezmény hírért.

Mikor építik fel és megnyitják az új kolozsvári tűzoltó lakatanyát és felszerelése?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az új kolozsvári tűzoltó lakatany felépítése és modern felszerelése napirendre került. A tervek szerint az építkezés mintegy 4 millió lej igényel, azonban erre a célra Kolozsvár város új költségvetésébe egyelőre csak 600.000 lej vettek fel. A felszerelés kiegészítésére vásárolni fognak még két Magirus acél-létrát, 3 modern autószivattyút, egyenként 2500 liter percenkénti teljesítőképességgel, egy hidraulikus autószivattyút stb. Az új tűzoltó lakatanyát nem a jelenlegi helyen építik fel, hanem erre más ingatlant keresnek. Szó van arról, hogy az építkezés céljaira a gázgyár hátsó kertjét használják fel, vagy pedig a lakatanyát a Mărăsesti-térre telepítik ki.

— AZ ŐSZI MEZŐGAZDASÁGI KAMPÁNY. A galaci királyi helytartóságon nagyfontosságú közigazgatási értekezletet tartottak Constantin Giurescunak, az alsódunai tartomány királyi helytartójának elnöke mellett, amelyen az őszi mezőgazdasági kampány lefolyását tárgyalták meg. Megjelentek az értekezleten Covurluimegye prefektusa, az alsódunai tartomány képviselői, a megye polgármesterei és főszolgabírái, továbbá mezőgazdasági és egészségügyi szolgálat felügyelői. Giurescu helytartó ismertette Covurlui megyében megvalósított gazdálkodási rendszert, különösen pedig a mezőgazdaság helyzetét és megadta az őszi kampányra vonatkozó utasításait. A királyi helytartó a megjelenteket a legtevékenyebb munkára, illetve ellenőrzésre szólította fel, hogy a megye boldogulását elősegítő nagyszabású munkaprogram minél erőteljesebb mértékben és minél gyorsabban legyen megvalósítható.

— Tara Nouă új száma. A Tara Nouă új száma ismét változatos és gazdag tartalommal jelent meg.

— A kisleány szerencsétlensége. Désről jelentik: Balogh Zaharia désaknai lakos 6 éves Mária nevű leányát otthon hagyta a ház őrzésére. A kemencében történetesen nagy tűz volt és a tej felforralásra fel volt téve. A kisleányka a felfőtt tejet le akarta venni, de a nagy lábossal a kezében megcsuszott és annak tartalmát magára öntötte, rettenetesen leforrázva egész testét. Súlyos égési sebekkel szállították a dési kórházba.

Szeptemberi sportvonat Budapestre utlevél nélkül!

Csak személyazonossági igazolvánnyal. Clujról indul szept. 12-én délelőtt 10 óra 45 perckor. Budapestre visszaindul szept. 18-án reggel 7 óra 30 perckor.

Az utazás ára - - Lei 1.980
gyermekeknek
10 évig Lei 1.480

Budapesti szálloda és kirándulások költségei lejjben fizetendők.

Az utazáson mindenki résztvehet korra és felekezetre való tekintet nélkül!
JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ SZEPTEMBER 5-ÉN ESTIG

Beiratkozási helyek kizárólag:

ECONOMIA || WAGONS-LITS/COOK

menetjegyiroda
Cluj, P. Unirii 23.

menetjegyiroda
Cluj, P. Unirii 18.

Bérmozgalmat kezdtek a malomipari munkások

Az Irene és Terjan malmokkal már egyezséget kötöttek

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A malommunkások egyike a legsúlyosabbaknak, amellyel, hogy meglehetősen egészségtelen foglalkozás is. Az állandóan szállódó lisztpor ugyanis ártalmas a tüdőre, sőt a szemet is rontja. Ennek ellenére a malomipari munkások gazdasági helyzete egészen a legutóbbi időkig — szervezetlenségük következményeként — meglehetősen rendezetlen volt. Napi munkaidőjük még a nagyobb városok malmaiban is 11—12 óra, sőt a vidéken még ennél is több. A céltörvény életbe léptetése óta azonban jelentős változások kezdődtek e tekintetben is. A törvény rendelkezései szerint ugyanis az ipari munkások kötelesek szakmánként valamely céhbe tömörülni. A rendelkezés alapján a malommunkások is belettek az élelmészeti munkásokat egy-

befoglaló céh keretei közé. Ennek megtörténte után a céh vezetősége hozzálátott, hogy számukra rendes munkafeltételeket és korszerű fizetést biztosítson.

A vezetőség a malommunkások nevében beadványt intézett a munkaadók elé, amelyben felsorolta a dolgozók sérelmeit és jogos kívánságait. Ebben az ügyben azután tárgyalások indultak meg a malomtulajdonosok és a munkások képviselői között. A tárgyalások a kolozsvári munkaügyi felügyelőség hivatalában több napon át folytak. Egyelőre azonban egységes megegyezés még nem jött létre. A céh megbízottai ezután üzeneként külön-külön tárgyaltak a tulajdonosokkal és az elmúlt hét szombatján sikerült is Clonda munkaügyi inspektor közbejöttével az Irene

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETESI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelése díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózási jelíges leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelentetésre csak délelőtt 10 óráig vesszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi módszerrel és szerelőkkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2819)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszerket, (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns kőveket állandóan vesszünk. Casa Orologier, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2532)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat, felémelt árban vesszünk, olcsón eladók. Str. Memorandului 4. Kapu alatt. (2687)

MAKULATURA, újságcsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

ÓCSKARUHÁKAT jó árban vesszünk, dúsz választékban olcsón eladók. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (1810)

MEHESALADOT vesszünk. Ajánlatokat Kolozsvári Sándor Cluj, Str. Grigorescu 17. (2843)

EGY jó állapotban lévő kézirtef eladó. Str. Fraporgescu 6. (2824)

ELADÓ szép, jól bekerített kert a Cal. Dorobanților végén (2 parcella) Ár: 170 ezer lej. Cím a kiadóban. (2829)

GŐZFŰTÉS szereléshez való kazánok és csövek jutányosan eladók. Grigorescu negyed és Cozmuzia szanatórium mellett parcellák eladók. Str. Toma Jonescu 3. em. Egy szakácsnő és egy takarítónő felvétetik a Clinica Ginecologică-hoz. (2840)

ELADÓ női Singer karikahajós varrógép. Str. Avram Iancu 24. vaskapu. (2851)

JÓ állapotban lévő kis íróasztal olcsón eladó. Ért.: Str. Dragalina 6. (A vendéglőben.) (2854)

BIZTOS megélhetést nyújtó gyümölcs-üzlet betegség miatt átadó. Ajánlatokat „Csekély tökével” jelígre kérek. (2894)

EGY fogászati villany polirozógép és egy kihúzó gép eladó. Értekezni Cal. Marechal Foch 4., cukrászdában. (2892)

ELADÓ 1 Singer súlyosító varrógép, 1938-as modell, 1 drb. háromrészes modern tűkrös szekrény, 1 drb. asztal és 4 drb. szék. Cím a kiadóban. (2884)

6000 négyzetméter területű, parcellázásra igen alkalmas, gyönyörű fekvésű, részben szőlővel, nagybörzset fajgyümölcs-fákkal beültetett gyümölcsösökkel a város igen egészséges területén (Rahovei-Borjuma) négyzetméterenként 70 lejért eladó. Értekezni lehet Schäfer Lászlónál, Piața Unirii 8. (2882)

ELADÓK: fűszerüzletberendezés, gyermekszék, cselédágy és szekrények. Cal. Regele Ferdinand 96. (2881)

ELADÓ vagy kiadó Str. Andrei Muresan végén új ház, istálló, gazdasági épületek, 1 hold lucernáskerttel. Kamilli, Str. Bratianu 33. (2880)

SZÉP kivitelű festett háló eladó. Cal. Marechal Foch 28. I. em. (2873)

HAZASTELEK jutányos áron eladó. Str. Nádás 49. Iris-telp. (2872)

UJ topolya háló elköltözés miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban. (2870)

ÓCSKA ruhákat és télikabátokat vesszünk és eladók. Grünfeld, Piața Unirii 18. (2897)

SÜRGŐSEN eladó gyümölcsösök négyzetméterenként 95 lej. Érdeklődni: Cal. Maramuresului 101-b. (2893)

EGY irodai könyvszekrény, 1 ágy, 4 drb. ablak eladó. Réthy, Str. Gen. Poetas 11-a. Asztalossegéd felvétetik. (2936)

JÓKARBAN lévő gyermekportkocsi olcsón eladó. Str. Mănăstur 3. portásnál. (2899)

JÓKARBAN lévő richtplatni és zikniző gép megvételre keresetlik. Rigó karoszeria készítő műhely. Cal. M. Foch 145. (2900)

JÓKARBAN lévő gyermek sportkocsi eladó. Str. Haiduc 7. (2902)

ELADÓ lőszormatrácok. Str. Ciura 8. bejárat Str. Saguna 16. (2906)

KÉTSZOBÁS ház gyümölcsös kerttel az állomáshoz közel eladó. Ugyanott Angora nyulak is. Str. Papiu Ilarian 37. (2908)

ELADÓK: Principesa Ileana liceumbeli IV. oszt. összes tankönyvek. Íróasztal, Corpus Juris Hungarici 39 kötet. Jutányos ár Str. Berde 2. I. em. 12 ajtó. (2923)

KISEBB szalon keresek megvételre. Str. Magaziei 11. Marențiu. (2925)

JÓLBEVEZETETT kocsmá, más elfoglaltság miatt a Mihai Viteazul téren eladó Biztos megélhetés. Cím a kiadóban. (2927)

ÁLLAST KERES

JÓMEGJELENÉSŰ nő, több évi praktisszal irodai vagy pénztári állást keres. Cimeket „Garancia” jelígre kiadók. (2806)

HÁZVEZETŐNŐI állást keres 30 éves nő egy idősebb urlemberről, vagy párról. Varrni is tud. Cimeket „Házvezetőnő” jelígre kérek. (2913)

EGY perfekt varrónő házhoz menne varrni a varrógépével. Ért.: Str. I. Maniu 13. (2911)

ÁLLAST KAPHAT

HÖLGYFODRÁSZSEGÉDEKET, nőket, vagy férfitakat és tanulókat felvesszük. Cal. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászat. (2776)

JÓMUNKÁS kádársegédet azonnal alkalmaznak jó fizetés mellett. Keresztesi Domokos kádármester Lechința jud. Násáud. (V2608)

FIATAL ügyes kifutófiút felvessz „Globus” gombüzem, Str. Clemenceau 2. (2734)

KISZOLGÁLOKISASSZONYT felvessz Str. Reg. Maria 32. cukrászda. (2821)

VÁLLALKOZÓ kerestetik téglalap fellesben való kitermeléséhez. Volt Hirsch szeszgyár. (2827)

ÜGYES, főzítudó mindenest keresek a regátba. Jelentkezni: Cal. Moșilor 85. (2835)

FŐZÉSHEZ értő bejárónő felvétetik egész napra. Str. N. Iorga 5. Restaurant. (2845)

REGÁL kávéház ruhatarába románul tudó kisegítőt felvesszük. Jelentkezni este. (2846)

PERFEKT német gyors és gépirómot keresünk azonnalra. „General” Cal. Reg. Ferdinand 30. (2860)

FIATAL fűszer vegyeskereskedősegéd és fiatal elárúró kisasszony felvétetik. Bombaneria, Str. Regina Maria 34. (2889)

PERFEKT szakácsnőt és bejáró mindenest keresek szeptember 1-ére. Str. Elisabeta 9. (2885)

KERES vidéki idősebb házaspár a háztartás minden ágában jártas jólfőző egyedülálló nőt, aki egy leány-cseléd segítségével a házimunkát elvégzi s egyszerűbb varráshoz is ért. Ajánlkozást fizetési igény megjelölésével a kiadóba kérek „Megbízható” jelígre. (V2883)

PERFEKT francia varrólányokat és kizilányokat felvessz Wollheimer-szalom, Str. Saguna 15. (2878)

KISZOLGÁLO kisasszonyt étterembe azonnalra keres. Melchner. Cal. M. Foch 1-3. (2935)

IDŐSEBB jólfőzőnő álást keres falura. Jakab Zsuzsa, Str. Piezisa 4. (2920)

FELVESZÉK asszisztensnőt fogorvosi rendelőbe azonnalra. Legalább 4 középiskolát végzett jelentkezzen 2-4 között. Cím a kiadóban. (2918)

BEJÁRÓNŐT felvessz az Opera cukrászda. P. Stefan cel Mare 2. (2933)

SAJÁT géppel nagymunkás urifkonfekcióhoz felvétetik. Str. Dragalina 26. em. (2932)

EGY jó kézimunkást szabósághoz felvesszük. Str. Ciordas 12. (2931)

KIFUTÓLEÁNYT felvessz Kitty kalapszalom. Str. Memorandului 24. kalapszalom. (2916)

JÓMEGJELENÉSŰ perfekt hölgyfodrásznőt azonnali belépésre és tanulókat is felvétetik. Coafor Reszling. Reg. Ferdinand 56. (2917)

TAKARITÓNŐ felvétetik fogászati rendelőbe, Str. N. Iorga 2. I. em. Ajánlatot reggel 9-től 11 óráig. (2915)

ÁLLANDÓ állást nyerhet orvosi rendelőben havi 4000 lej fix fizetéssel egy olyan egyén, aki 125 ezer lej készpénzgaranciával rendelkezik. Cím a kiadóban. (2901)

KERESEK egy ügyes osapost és egy komolyabb mindenes asszonyt vendéglőbe. Cím a kiadóban. (2903)

BEJÁRÓNŐT keresek. Str. Paris 22. (2909)

NŐI fodrásznő, aki manikűrözni is tud, felvétetik Ambrusnál, Str. Gh. Sion 4. (2922)

KÜLÖNFÉLÉK

GYÁSZEVEM letelt, 5 éves kisfiának szerető anyát keresek, kinek gondatlan megélhetést biztosított. Van házam, földem, nyugdíjkezes, hadmentes állami alkalmazásom. Felvilágosítást nyújt Bizony Ferenc információs iroda, Timisoara Vácrescu 11. (2635)

NEMET nyelvet biztos sikertel, akadémiái és egyetemi anyagot is tanít. Szept. 15-től csoportos tanításra előjegyzéseket felvessz. Székelyné. Str. I. Maniu 4., II. em. ajtó 3. (8454)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórát, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cím a kiadóban. (T1775)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8458)

OLCSÓN adok zongora órákat kezdőknek és haladóknak, diplomás zongoratanárnő. Ugyanott komplett madárjávör hálszoba-butor eladó. Cal. Regele Ferdinand 77., földszint jobbra, apartement 1. (2893)

KER selyemkabát elveszett, jutalom ellenében kérem Str. Bratianu 6. leadni. (2888)

ELVESZETT pénteken délután a Piața Mihai Viteazul-tól a vasúthoz egy női fekete táskát hagytam az egyik belvárosi vendéglőben Lőrinc József névre kiállított munkakönyvemet és livretemet. Kérném Str. Regina Maria 36. alá Turbuc Györgyhoz eljuttatni, ahol értéke ellenében kiváltja azokat. (2875)

DIPLOMÁS tanárnő Franciaországból hazatért, francia órákat ad. Strada Bisericii ort. rom. 10. (2877)

F. HÓ 11-én délután, öntudatlan állapotban zálogba hagytam az egyik belvárosi vendéglőben Lőrinc József névre kiállított munkakönyvemet és livretemet. Kérném Str. Regina Maria 36. alá Turbuc Györgyhoz eljuttatni, ahol értéke ellenében kiváltja azokat. (2875)

SZÜRKE Parcker töltőtollat Primaria-Newyork közötti uton hétfő este elvesztettem. Becsületes megtalálót kérem/Comfectio RT-nél, Str. Memorandului 2 alatt magas jutalom ellenében átadni szíveskedjen. (2638)

SZÁMTANSZAKOS (nyolcadikos) pótvizsgára előkészít. Cal. Reg. Ferdinand 92. Apart. 4. (2929)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ szept. 1-re 3 szobás, összkomfortos lakás, november 1-re 4 szoba, összkomforttal. Str. T. Vladimirescu 16-a. (P. M. Viteazul mellett.) (2907)

2 SZOBÁS komfortos etmeleti lakás tarrasszal új házban októberre kiadó. Str. Ep. Nic Ivan 39-a. Érdeklődni 1-4-ig. (2737)

EGY nagy terem és öt irodahelyiség azonnal kiadó a volt Munkás Otthonban, Str. Váli 7. szám alatt. (2513)

ÜZLET vagy irodának, klubnak, rakárnak alkalmas, uccai bejárattal is ellátott három nagyobb helyiség, egészben, vagy megosztva azonnal kiadó. Cal. Regele Carol II. 11. szám alatt. (2723)

KIADÓ luku Maniu 8. egy szoba az emeleten. Értekezni Pop ügyvéd, Cal. Marechal Foch 29. (2738)

JÓMEGJELENÉSŰ mézárász kiadó. Str. Donat 41. sz. Ugyanott szoba, konyha is kiadó. (2798)

SIMLEUL Silivanteiben diák teljes ellátást kaphat uriháznál. Jakobi Adolf elvocat. (V2869)

FORAKTÁRHÉLYISÉG azonnalra olcsón kiadó. Str. Paris 49. (2823)

KIADÓ egy szoba szuterinben barátok temploma mellett, Str. G. Neculcea 8. (2826)

ISKOLÁS leány teljes ellátást kaphat uri családnál. Str. Romei 9. (2856)

KIADÓ irodának 5 szoba, hall, november 1-ére. Központi fűtés. Str. Sincal 8. (2891)

KIADÓ 2 szobás összkomfortos lakás november 1-ére. Melegvíz és központi fűtés. Str. Sincal 8. (2890)

KÉT szoba, alkov és teljes komfortos lakás november elsejére átköltözés miatt olcsón kiadó. Str. Andrei Muresan 26., emelet. (2887)

KIADÓ szoba, konyha, előszoba, speiz szeptember elsejére. Str. Dorului 17., Kerekdomb. (2879)

TANÁRI család gimnazista, vagy egyetemi hallgatóként teljes ellátásra vállal. Ugyanott fürdőkazán eladó. Str. Bis. Ort. Rom. 10. (2876)

KÜLÖN telken 2 szobás, konyhás, melléképítményekkel álló kertes ház szeptember 15-re kiadó. Str. Gavril Tripon 33. (2910)

2 SZOBÁS villalaks teljes komforttal szeptember 1-ére olcsón kiadó. Str. Greceanu 23. (2874)

KIADÓ 1 szoba, konyha. Megtekinthető délutáni órákban. Str. Hasdeu 95-a. (2871)

KIADÓ szeptember 1-ére egy szoba mosdóval. Str. Dacia 4. (2896)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, közvetlen fürdőszobával kiadó. Str. Elisabeta 32. Apart. 6. (2914)

KIADÓ üzemhelyiség lakással kívüllőn alkalmas hely női és férfi fodrászat-olájára. Str. Gen. Grigorescu 57. Ért.: Kozák István börtönzetében, P. M. Viteazul 15. (2904)

KÖZPONTBAN kiadó kapualatti butorozott szoba. Str. Baron Pop 9. (2905)

ÜZLETHELYISÉG Str. Reg. Maria 43. azonnal kiadó. Ért.: könyvkereskedésben. (2926)

DIÁKOKAT teljes ellátásra felvesszük. Cluj, Cal. Mar. Foch 4. Ért.: a cukrászdában. (2912)

UJ villában kétszoba, konyha 800 lejért kiadó Str. Alverna 23. (2921)

KÉT gimnazista leányt teljes ellátással, fürdőszoba használattal, gondos felügyelettel vállalkoz. Cal. Decebal 43. Bencsikné. (2924)

KIADÓ szeptember 1-re száraz, világos szuterin, mihelynek, vagy üzemnek, víz, villany, gáz bevezetve. Spielmann, P. M. Viteazul 25. (2923)

KÉT fiatalember vagy leány külföldi bejárati szobát kaphat, esetleg teljes ellátással zsidó családnál. Cal. Reg. Ferdinand 92. (2930)

LAKÁST KERES

KÖZPONTBAN különbejárati butorozott szobát fürdőszoba használattal és teljes ellátással keres szeptember 15-ére önálló fiatalember. Jelíge: „Tisztelettel” (2886)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: A Marnet Hős. A francia filmek glóriája. Fősz.: Raimu, a világhírű jellemszínész és Albert Basserman. A film előtt új szenzációs Paramount világhíradó.

SELECT MOZGÓ: Alema. Dorothy Lamour, a feledhetetlen Dzsungel királyi nője legújabb filmje, amelyben a leendő legnépszerűbb két dalát: Blue Nightfall és Junior-4. Gyönyörű felvételek. Fősz.: Lloyd Nolan és Tito Guizar argentinai énekes. Műsoron kívül hangos híradó.

URANIA MOZGÓ: Olympiád, teljes mű. Két rész egyezre. Egyetlen film, amely a népek ünnepeiről készült 1936-ban. Műsoron kívül hangos híradó.

ROYAL MOZGÓ: Ma szenzációs dupla műsor: I. Robert Taylor és Maureen O'Sullivan az „Oxfordi diák” című filmben. II. Az indiánok réme. Fősz.: Dick Foran, az énekes cowboy. Eddig nem látható szenzációs bravurok. Figyelem! Csütörtöktől nagy szenzonnyitó premier. 4 Metro világítás.

THALIA MOZGÓ: Ma: Stan és Bran legbrilliansabb komédiája: Stan és Bran alpinisták. (Újra a hegyekben jó) Előtte Metro híradó. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9-ór. Nagy két tós műsor: I. Carmen (A cigányvár) Szenzációs spanyol filmsláger. Tán, zene, bikkviedal. Fősz.: Marguerite Narmara és Tom Burke. II. A fegyversziget. Tarsadalmi dráma. Fősz.: John Littel és Ann Sheridan. III. A legújabb Metro Híradó.

SERBAN PROFESSZOR KITÜNTETÉSE. Bukarestből jelenti a Rador: Dr. Mihail Serban professzort, a kolozsvári gazdasági akadémia tanárát, volt államtitkárát a „Resplata Muncii” érdemrenddel tüntették ki, iskolaépítési tevékenységéért.

A CASA MUNCII CFR KÖZLEMÉNYE. A Casa Muncii CFR, Kolozsvárt, Reg. Ferdinand 108. szám alatt székelő Nyugdíjas Szövetség vezetősége ezúton hozza az érdekelt tudomására, hogy közbenjárására a minisztérium meghosszabbította a kedvezményes faszállításra vonatkozó kérvények beadásának határidejét. Ezek legkésőbbi beadási ideje szeptember 15-ike. A vezetőség ezúton hívja fel az érdekeltet figyelmét a jelentős kedvezményt nyújtó rendelkezésre és kéri a tagjait, hogy saját érdekében kellő időben személyesen nyújtsák be kérvényüket. A vonatkozó közleményt Crisan Ioan elnök írta alá.

Firek

NAPTÁR. 1939. Augusztus 26. Szerda.
Róm. kat.: Sz. József olt. Prot.: Ervin.
Ort.: Vazul. Izt.: 7 Ijz.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉTI

VÁLTOZÁS

Kiss: Mondd, kedves barátom, mi történt azzal a táncosnővel, akinek évekig udvaroltál?

Nagy: Megöregedett. Most ráncosnő.

REMÉNY

Fekete Péter valami csalásért fogházba kerül. Az igazgató megkérdi:

— Mi volt a foglalkozása?

Fekete sóhajta felel: „Írnok”.

Kár — válaszolja az igazgató — éppen most nem kell új ember az irodába. Fekete örömmel kérdezi:

— Ugyebár, akkor elmehetek? ...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus hó 19-én, szombaton reggeltől, aug. 21-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Memorandului-ucca, Dr. Olariu Regina Maria-ucca, Minerva, Regele Ferdinand-ut, Dr. Rusu, Cipariu-ucca.

DIANA

Aldja beteg és egészséges

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: csökkenő légnyomás, váltakozó égbolttal, kisebb derülés, a hőmérséklet állandóbb jellegű, futó záporosok az ország egyes részeiben.

— Dr. Lengyel Miklós szabadságáról hazatért, rendeléseit újból megkezdte. Dr. Lengyel szanatórium.

— Elismerték az egészségügyi szakmai és jogi személyiséget. Az egészségügyi szakma keretébe tartozó munkások (borbélyok, fodrászok, ápolónők, manikűrösök, fűrdősök stb.) annak idején a munkaügyi minisztérium rendelkezési és a vonatkozó céhtörvény intézkedése alapján megalakították a Szamosztartomány körzetében szakmai céhtűket. A megalakulásról szóló iratokat felterjesztették a munkaügyi minisztériumhoz, amely a napokban arról értesítette az új céhet, hogy jóváhagyólag vette a megalakulást és egyben az erről szóló okmányokat is megküldötte a céh vezetőségéhez. A vezetőség az elmúlt hét csütörtökén, folyó hó 17-én rendkívüli ülésre ült össze, amelyen úgy döntött, hogy folyó hó 24-ére csütörtök est 8 órára közgyűlésre hívja össze a céh keretébe tartozó munkásokat a Cal. Marechal Foch 25. szám alatti helyiségében. A napirend során ismertetni fogják a miniszter jóváhagyó leiratát és megbeszéljük a további teendőket a céh keretébe tartozó különböző munkások életszínvonalának rendezése ügyében.

— FC Rapid—SK Jugoszlavia 5:4 (2:2). Bukarestből jelenti a Rador: Az FC Rapid csapata az SK Jugoszlavia együttesével mérkőzött tegnap este vilányfény mellett a Venus-pályán és a mérkőzés 5:4 (2:2) arányban a Rapid győzelmével végződött. A mérkőzés meletét erősen befolyásolta az a tény, hogy a pálya részben víz alatt állott, ami a játék határozott rovására volt.

— Nagy fénnel ünnepelték meg Budapest Szent István napját. Budapestről jelentik: Vasárnap Horthy kormányzó és számos előkelőség jelenlétében nagy fénnel ünnepelték meg Budapest Szent István napját. A körmenet 1 óra hosszat tartott. A koronázó templomban Serédy hercegprimás tartott ünnepi szentmisét, majd sorozatos ünnepségek következtek.

NEVETNI FOG

az egész város, ma keddtől a Thalia mozgóban,
mert STAN és BRAN 2 óra hosszat mulattatnak legbrilliansabb komédiájukkal.

STAN ÉS BRAN ALPINISTÁK

(UJJÉ A HEGYEKBE NAGYSZERÜ)

Előtte „METRO” hirdó. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

II. Károly király Öfelségének szerepe a nemzeti újjászületés munkájában

Románnyelvű előadás a lisszaboni rádióban

(LISSZABON.) (Rador.) Elena Văcărescu kisasszony, aki jelenleg Portugáliában van tanulmányuton, résztvevett azon az ünnepségen, amelyet a lisszaboni rádióleadó rendezett a román követség védnöksége alatt. Az ünnepi előadás keretében Mihai Cămărăscu, Románia portugáliai meghatalmazott miniszterének megnyitó beszéde után Henrique Galvan, a propagandaosztály vezérigazgatója tartott előadást és méltatta a román—portugál barátság jelentőségét és különböző megnyilatkozásait, majd Elena Văcărescu kisasszony tartott francia nyelvű előadást.

— A textil és ruházati kisipari munkások céhének közleménye. A hivatalos közlöny 1939 július 14-iki 160. számában megjelent 1939. július 12-iki 2802. sz. királyi dekrétum jóváhagyta a nagyváradi székhellyel bíró textil és ruházati kisipari munkaadók céhének felállítását. Miután a céhtörvény értelmében ez a szerv van hivatalba szakszakszervezet, a céhhez tartozó szakszakszervezetek képviselői, az egyes iparosok és a különböző hatóságok közötti kapcsolatok fenntartására szakszakszervezetek emelése érdekében szükséges teendők elvégzésére, a textil és ruházati iparágakhoz tartozó minden iparostársunknak saját érdekében kötelessége céhünk mozgalmában akár közvetlenül, akár a felállítandó szekciók kebelében résztvenni. Valamennyiünk érdeke az iparosság céhszerű megszervezése, mert a céhtörvény minden más iparos szervezete jogi személyiségtől megfoszt és úgy intézkedik, hogy a hatóságok előtt csak a céhek képviselhetik az iparos javaslatokat, csak a céheknek van meg az iparos szervezeti jogkörre és csak a céhek jelölhetnek a Munkakamara, a betegsegélyző különböző bizottságába, a községi tanácsokba és nemzetgyűlésbe képviselőket. A céhtörvény értelmében minden nagyobb városban és ipari centrumban céh szekciók alakítandók. A céhszekció saját szervekkel rendelkezik a helyi kérdések elintézésére és vezetőit a szekció tagjai választják. A szekciók jövedelmének túlnyomó része a helyi szükségletek fedezésére szolgál és a szekciók részvételével megtartandó közgyűlés fogja megállapítani azt a hányadot, amely a tartomány általános szükségleteinek fedezésére fordítandó. Abból a célból, hogy a céhünk minél nagyobb taglétszámmal bírjon és ennek következtében minél nagyobb erőt képviseljen, alapszabályaink a havi tagsági díjat csak 10 lejben, a beiratkozási díjat pedig csak 20 lejben állapították meg. A textil és ruházati céh kebelében a következő iparágak tartoznak: férfi, női és vásári konfekció szabók, paszományosok, kárpitosok, paplankészítők, gyapjufésülők, kalap és sapka készítő, varrónők, himzőnők, fehérneművarrónők, női kalapkészítők, fűzőkészítők, esernyőkészítők, szövők, kötöttárurkészítők, kötélverők, gyapjukészítők, posztószövők, kelmefestők, vegytisztítók és művirágkészítők. Ma, amikor a textil és ruházati ipar szükségletei haladéktalan orvoslást igényelnek, ma, amikor ezeknek a szükségleteknek kiegészítése minden rendelkezésre álló erő megfeszítését és összefogását igényli minden iparos a saját érdekét szolgálja, amikor egyéni munkájával saját céhének szervezéséért dolgozik. Kérünk tehát minden szaktársunkat, hogy a lehető legrövidebb időn belül a szekciók megalakítása érdekében adandó felvilágosítás végett hozzánk fordulni és ugyanakkor belépésüket is bejelenteni szíveskedjenek. Cimünk: Bobitan Mihai Oradea, Parcul Eminescu 26. szám. Bobitan Mihai s. k., elnök. Weisz Paul s. k., főtitkár.

— Borzalmasan pusztított Tokióban a felhőszakadás. Tokióból közlik: A fővárosban borzalmas erejű felhőszakadás pusztított napok óta, amely 6 ezer házat rombadöntött. Az áldozatok számát még nem tudják.

szony tartott francia nyelvű előadást. „A mai Románia” címen és méltatta azt a nagyfontosságú munkát, amelyet II. Károly király Öfelsége a nemzeti megújítás sikeres megvalósítása érdekében kifejtett.

Elena Văcărescu részletesen ismertette a román nemzet érényeit és életképességét, amelyek II. Károly király Öfelségének személyében testesültek meg. A színvonalas és érdekes rádióelőadást Enescu román rapszódija fejezte be.

— Petőfi és Pila Anikó. Kibédi Sándor író, a fenti címmel nemrégiben határozat fűzetet jelentetett meg. Ez a fűzet Petőfi Sándornak és Pila Anikónak, a cigányleányok irodalomtörténetileg is ismert kapcsolatait aprólékos részletezéssel és az egész kérdésnek tulajdonított értéket tulajdonítva tárgyalja. A mű tulajdonképpen csak vitairat, amely hol meggyőző, hol kevésbé meggyőző és gyakran nagyon is szubjektív érvelési módokkal vitázik dr. Kristóf György kolozsvári egyetemi tanár hasonló vonatkozású fűzetének állításával. A könyvnek éppen ezért erősen polemikus jellege van, ami sokszor a személyi ténre is átátsapó hangjából tulságosan is kiütözik. Ez viszont kétségtelenül az egyébként nem érdektelen és lendülettel megírt könyv tárgyilagosságának határozott rovására van és azt emiatt inkább önvallomás-szerűvé teszi, nem pedig irodalomtörténeti értékű és ebből következően csak ténybeli adatokat tartalmazó munkává. A fűzet egyébként a szerzőnél megrendelhető. (o.)

— Elmarad az unitárius lelkeszertekezet. Az augusztus 22—25-re hirdetett unitárius lelkeszertekezet hatósági engedély hiányában elmarad.

— Dr. Dandea felfüggesztették ügyvédi gyakorlatától. Marosvásárhelyről közlik: Jelentettük, hogy a brassói ítéltábla eutasította dr. Dandea Emil volt marosvásárhelyi polgármesternek az elvett készített vádirattal szembeni felebezését. A táblai döntés után most ősz szült a marosvásárhelyi ügyvédi kamara és úgy határozott, hogy mindaddig felfüggeszti dr. Dandea ügyvédi gyakorlati jogát, míg az ellene indított eljárást jogerős ítélet nem fejezi be. A határozat az egész városban nagy feltűnést keltett.

— Új személyazonossági igazolványokat kell váltani. Bukarestből jelenti a Rador: A községi ügyvezetésről szóló törvény előírja, hogy a városi közigazgatási hivatalok mellett mindenütt létesítenek népesedési ügyosztályt is. A törvény megjelenésétől számított három hónapon belül minden nagykorú lakosnak jelentkezni kell a népesedési ügyosztálynál, ahol 10 lej ellenében kiállítanak ki. A három hónapi idő letelte után a városi népesedési ügyosztály több személyazonossági igazolványt nem ad ki és a jelentkezést elmulasztókat szigorúan megbüntetik.

— Bucsuvacsora. A külkajántói Szent József kápolna hívei az otthon helyiségeiben, Cal. Maramuresului 137. P. Ábrahám Miklós főt. tiszteletére, távozása alkalmával bucsuvacsorát rendeznek f. hó 27-én vasárnap este 8 órakor. A bucsuvacsorán való részvételre csütörtök estig lehet az otthonban jelentkezni.

A piac legújabb cseméngel

A Regina Maria-uccában lévő Foca bórondáru üzletet egyik hitelezője az elmúlt hét végén szoros zár alá vonta. Ez ellen a Foca tulajdonosa a bírósághoz kifogást adott be. A törvényszék a kifogásnak helyet adott és az üzlet ellen vezetett végrehajtási utasítást megszüntette.

A polgármesteri hivatal árlejtést tartott a napokban panel-lemezek és ház-lemezek beszerzésére. A versenytárgyaláson három kolozsvári cég vett részt. Sturm Mihály Mihai Viteazul téri műszaki kereskedő, Engel és társa, Furnir-kereskedés és a Victoria butorgyár. Az árlejtés alkalmával a Victoria butorgyár megbízottja kifogást emelt az ellen, hogy bánatpénzt követelnek, holott az árlejtési feltételek között ez a kikötés nem szerepelt. Az árlejtést ennek ellenére megtartották és a szállítással Engel és Társa céget bízták meg. A Victoria butorgyár erre az árlejtés eredménye ellen kifogást adott be, melynek a polgármesteri hivatal helyet is adott és augusztus 22-ére új árlejtést tűzött ki.

Texintern kolozsvári kézműáru nagy kereskedés nemrégiben azzal a beadvánnyal fordult a törvényszékhez, hogy a számára engedélyezett hathónapos moratóriumot további hat hónappal hosszabbítsa meg. A cég beadványához kimutatás szerint a vállalat az első moratórium tartama alatt 2.200.000 lej tartozásából 1.850.000 lejt fizetett ki hitelezőinek. Az új moratóriumkéréshez a hitelezők 65 százaléka hozzájárult. A kolozsvári törvényszék szórdán dönt a moratórium megadására ügyében.

Szamosztartomány királyi helytartóságának tájékoztató közleménye

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Szamosztartomány királyi helytartósága az alábbiakat közli: Ismételt felhívjuk közönséget, hogy minden a helytartóságra benyújtott kérvényt kellőképpen bélyegezzon felül (8 lej okmány és 1 lej repülőbélyeg). Ha a kérvényező gyors választ kíván, köteles egy megcímzett levelezőlapot mellékelni kérvényéhez, hogy azon közöljék vele az elintéztést. Bármilyen fentebbi feltételeknek meg nem felelő kérvényt figyelmen kívül hagynak. Egyben tudomására hozzák a közönségnek, hogy a királyi helytartó csak kedden 12—1 óra között fogad magánfeleket. A kihallgatás iránti kéréseket két nappal előbb kell benyújtani. A vidéki lakosoknak tanácsos erről idejében gondoskodni, hogy elkerüljék a hiábavaló utazást. Végül felhívjuk a közönség figyelmét, hogy a fenti rendelkezések alól senki sem mentesülhet és kivételek nincsenek.

— Gróf Károlyi volt magyar miniszterelnök repülőbalesete. Londonból jelentik: Sandow híradás szerint gr. Károlyi Gyula volt magyar miniszterelnököt repülőszerecséltenség érte. A gép leszállás közben megsérülve, ki-gyulladt, a pilóta és Károlyi gróf rendkívül súlyos sérülésekkel kerültek kórházba. Állapotuk komoly aggodalomra ad okot.

Tökéletes eleganciát nyújt a

Czink-

által tisztított és festett ruha

Messzemenő fordulatok várhatók az európai politikában a német-országi megmértámadási szerződés aláírása esetén

Hogyan értelmezik Párisban, Londonban és Varsóban a világpolitikának ezt a bombaszerűen ható meglepetését? — A szerb-horvát meglepetés nyomán közzé tett kormányváltásra számítanak Jugoszláviában — Haborus fordulót eseten az Oslo-államok feltétel nélkül megőrzik semlegességüket

(BERLIN.) Hivatalosan megerősítik, hogy Ribbentrop szerdán, augusztus 23-án Moszkvába utazik a német-szovjet megmértámadási szerződés lefolytatására, illetve a szerződés aláírására, amelynek megkötését a német és orosz kormányok együttesen határozták el. Ribbentrop kíséretében utaznak Gaus, a külügyminisztérium államtitkára és jogügyi osztályának vezetője, Hewel követségi tanácsos, a külügyminisztérium személyi osztályának főnöke, Schmidt doktor külügyminisztériumi tanácsos, a világhírű tolmács és Prückelmayer követségi tanácsos.

Párisban a szerződés megkötésének híre bombaként hatott. Általános vélemény az, hogy a nemzetközi feszültség új és váratlan fordulat elé került, amelynek horderejét most még nem is lehet áttekinteni. A keddi minisztertanács előreláthatólag ezzel a kérdéssel is fog behatóan foglalkozni. Londonban a legnagyobb meglepetéssel fogadták a hírt. Az első percekben mindenki hihetetlennek tartotta. Még a legbeavatottabbak sem sejtették semmit és a kormány se tudott róla. Hasonlóképpen a lengyel kormány sem, amely másképp aligha adta volna ki mára virradólag azt a jegyzékét, amelyben a leghatározottabban elutasította Hitler legutóbbi beszédében lefektetett elvek alapján történő tárgyalást. A mai angol minisztertanács ugyancsak ezzel a kérdéssel fog főképpen foglalkozni. A Daily Mail híradása szerint az angol közvéleménynek a legnagyobb hidegvérrel kell viseltetnie és megvárnia a hír Moszkvából jövő megerősítését. Ha a hír igaz, úgy számolni lehet a francia-orosz szövetség megszűnésével és a kommunista ellenes egyezmény megszűnésével, amelyet tudvalevően Olaszország, Németország, Magyarország, Japán és Spanyolország írtak alá. A helyzet kétségkívül újabb feszültséghez jutott, de Anglia ereje tudatában hidegvérrel tekint a jövő elébe.

Az Exchange Telegraph értesítése szerint a nemzeti szocialista párt vezetősége a legnagyobb meglepedéssel vette tudomásul azt a hírt, hogy Ribbentrop szerdán Moszkvába utazik az orosz-német megmértámadási szerződés aláírására. Azt hiszik, hogy így a tengelyhatalmak elleni bekerítési politika likvidálódik. Lehetővé válik Németország számára Oroszország semlegessége és határai sértetlensége biztosítása révén, hogy a danzigi kérdést sürgősen megoldhassa. Ha a szerződést Moszkvában aláírták, Németország állítólag 24 órás ultimátumot intézne Lengyelországhoz Danzig visszacsatolását kérve. Számolni lehet azazal is, hogy ebben az esetben Anglia és Franciaország változott helyzettel találva magukat szembe, Lengyelországnak engedékenységet fognak tanúsítani és nem fognak katonai segítséget adással további bonyodalmakat előidézni. Németország ugyanakkor fel fogja vetni a gyarmatkérdést is, mivel előbbi megoldás céljaira.

Egyébként Londonból jelentik, hogy hétfőn az angol, francia, orosz vezérkari tárgyalások délelőtt 3 óráig folytatók, délután azonban nem voltak tanácskozások és nem lehet tudni, hogy azokat mikor fogják folytatni.

A BRÜSSZELI TANÁCSKÖZÖSSÉG

(BRÜSSZEL.) Az Oslo-államok (Belgium, Hollandia, Svédország, Norvégia, Dánia, Finnország és Luxemburg) szer-

dán kezdik meg a brüsszeli megbeszéléseket a belga kormány kezdeményezésére. Megvitatják magatartásukat egy háborus viszály esetére, amikor semlegesek kívánnak maradni és biztosítani kívánják ilyen esetben az élelmezési ellátásukat. Valószínűleg közös nyilatkozatban szögezik le azután magatartásukat háboru esetére.

KORMÁNYVÁLTÁS KÉSZÜL JUGOSZLÁVIÁBAN

(BELGRÁD.) Belpolitikai körökben úgy tudják, hogy a hírvát-szerb tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy mára, vagy holnapra az új kormány megalakítása várható. Ma Cvetkovics miniszterelnök és Macsek, a horvátok vezére közös kihallgatásra mennek Pál kormányzó-herceghez Bledbe és e kihallgatás után kerül sor a kormány újraszervezésére, amelybe állítólag csak Cvetkovics miniszterelnök és Cincár Markovics külügyminiszter maradnak a helyükön, míg a többi tárcák gazdát cserélnének. Bledben tartózkodnak állítólag a kormány összes tagjai, a képviselőház és szenátus elnökei, a horvát párt vezetői és sok más politikus. Jugoszláv politikai körökben számolnak azzal is, hogy a német-orosz megmértámadási szerződés megkötése bizonyos eltolódást fog eredményezni Jugoszlávia külpolitikájában.

A HAVAS MAGYARÁZATA

(BERLIN.) (Rador.) A Havas távirati

Varsó álláspontja

(VARSÓ.) (Rador.) A német-orosz megmértámadási szerződés aláírásának híre az első órákban valósággal frappírozta a politikai köröket. Hangsúlyozták, hogy Lengyelország magatartása Németországgal szemben (ezt az állást sem változik meg. Nagy érdeklődéssel várják, hogy a demokráciák milyen választ fognak erre a meglepetésszerű fordulatra adni. Utalnak arra, hogy Varsó mindig is sejtette, hogy Moszkva kívül akar maradni egy háborus viszályon, miután helyzete Távolkeleten éppen elég gondot ad. A lapok különben csak egész szűkszavúan emlékeznek meg a dologról minden kommentár nélkül. Egyes politikai körökben viszont hangsúlyozzák, hogy a német-lengyel viszony tekintetében ezek után bizonyos fordulat várható. Egyelőre azonban még várakozó álláspontra kell helyezkedni.

Ugyancsak Varsóból jelentik hogy

A Szamos partján lett öngyilkos a munkanélküli iparos

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megrendítő öngyilkosság játszódott le tegnap délután 2 és 3 óra között a Szamos partján. A járókelők délután fél 3 órakor a Gelu-ucca végén arra lettek figyelmesek, hogy a Szamos-parton egy középkorú hiányos öltözetű férfi vándor újjel a kezében, miközben azt kiáltozza, hogy hívják ki a mentőket, mert ő megmérgezte magát. A következő pillanatban aztán a férfi összeesett és eszméletlenül rogyott le a pázsitra. A telefonon értesített és kiszállított mentők a válságos állapotban levő férfit, aki — mint kiderült, — ciánkáli-öldatot ivott, feltették a kocsi, hogy beszállítsák a klinikára. Utközben azonban óriási kínok közepette kiszívenedett.

iroda jelentése szerint a német-orosz megmértámadási egyezmény külsőben álló megkötése az első pillanatokban villámcsapásként hatott. A Harmadik Birodalom nyilvánvalóan készült is ennek a ténynek bombaszerűen ható bejelezésére, de úgy látszik, hogy ehhez Moszkva is segédkezet nyújtott. A két ország között most létrejött kereskedelmi szerződés is már meglepetés volt és úgy látszik a megmértámadási szerződés ennek a politikának továbbfolytatását jelenti. Francia részről hangsúlyozzák, hogy bár német részről mindig azt hangoztatták, hogy a rappali szerződést nem mondták fel, az hallgatlagosan érvényben maradt, vagyis ténylegesen megmértámadási szerződés állott fenn már eddig is Berlin és Moszkva között. Most azonban ezuttal első ízben történik meg, hogy Németország egy vele nem határos olyan országgal köt megmértámadási szerződést, amellyel szemben ráncsnak és nem is lehetnek területi igényei. Német részről egyébként már régebbi idő óta hangsúlyozták, hogy egy háborus viszály esetén Moszkva semleges marad. Úgy látszik Berlin eleve tudta a dolgok ilyen alakulását és most a meglepetésszerű hír közírré-bocsájtásával csak a maga helyzetét akarja még jobban erősíteni. A szovjet egyébként mindig hangoztatta, hogy az esetleges európai háborus eshetőségeken kívül akar maradni és úgy látszik ebben az elhatározásában most a súlyosabb vált távolkeleti helyzet is megerősítette. Berlin viszont a jelek szerint ezzel az egyezményrel Japán habozására kíván választ adni, amely nem akart tengely katonai szerződéséhez csak bizonyos kikötéssel csatlakozni. Végeredményben a ténynek nem szabad túlságosan messzemenő jelentőséget tulajdonítani, hiszen a világ rendkívül felfokozott feszültségén kétségtelenül enyhített és moszkvai körök véleménye szerint tartós és lényeges enyhülést hozhat az egyetemes európai politikában is.

ELUTAZOTT A LONDONI NÉMET NAGYKÖVET

(LONDON.) Politikai körökben mint feltűnést keltő eseményt emlegetik, hogy a londoni német nagykövet váratlanul hazautazott. Bizonyosra veszik, hogy ez a váratlan hazautazás a német-orosz megmértámadási szerződés megkötésével hozható kapcsolatba. A mai angol minisztertanács határozatait ezek után még fokozottabb érdeklődés várja.

RENDKÍVÜLI MINISZTER-TANÁCS LONDONBAN

(LONDON.) Ribbentrop közeli moszkvai utjának híre az angol politikai körökben valóságos pánikot keltett.

Ma délelőttre rendkívüli minisztertanácsot hívtak össze, amelyen Chamberlain miniszterelnök ismerteti fogja minisztertanácsaival az új helyzetet és valószínű, hogy intézkedni fog a Moszkvában levő brit katonai küldöttség azonnali hazarendeléséről. Későbbi jelentés szerint Halifax és Bonnet hajnal óta állandó telefonösszebeszélésekben állnak egymással. Ebből valószínűnek látszik, hogy az angol katonai küldöttséggel egyidejűleg a franciák is visszahívják. A hír még mindenestre megerősítésre szorul, mert a demokráciák reggeli sajtója a ma hajnalban elterjedt jelentésekre nem adhatott magyarázatot. Valószínűnek látszik azonban, hogy a brit bekerítési politikát az egyik napról a másikra fel fogják adni.

ROOSEVELT JELENTÉST KÉRT

(WASHINGTON.) Az United Press jelentése szerint Roosevelt elnök az orosz-német megmértámadási szerződés megkötésének hírére Cordell Hull államtitkárt magához rendelte.

A rendőrség híreiből

Sorozatos bűnesetek foglalkoztatták az utóbbi 24 óra alatt a kolozsvári rendőrséget. Józsa Mártonné Unirii-tér 26. szám alatt lakó urinő bejelentette a rendőrkvesztúrát, hogy tegnap délután távollétében betörték a lakásába és onnan körülbelül 30.000 lej értékű ruhaneműt vittek el. — Kolosi Julianna Mihai Viteazul-tér 32. szám alatt lakó nő pedig azzal a panasszal fordult a rendőrséghez, hogy a lakásáról titokzatosan egyének 2800 lej értékű fehérneműt zsákmányoltak. — Végül Deák Irén Cotita-ucca 15. szám alatti nő bűnvádi feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki 1950 lejt lopott el szekrényéből. Gyanúja egy Schuster Anna nevű könnyelmű erkölcsű nőre irányul, akit a rendőrség azután őrizetbe is vett és ügyében megindultak a kihallgatások.

Néhány nappal ezelőtt Balika Lajos Cămpului-ucca 5. szám alatt lakó szolgaleány bejelentette a VI. kerületi rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek behatoltak szobájába és azt teljesen kifosztották. A bevezetett nyomozás során a VI. kerületi rendőrség emberei tegnap délután lefűlelték a tettest Tamas Grigore alsózsuki származású és Kolozsváron szolgáló fiatalember személyében, akit letartóztattak és kihallgatása befejezése után átadják az ügyészségnek.

Tegnap este a Dragalina-uccában levő Ábrahám-fele korcsma előtt veszedelmes ufonállók megtámadták Pop Alexandru városi tisztviselőt és valami tompa tárggyal minden ok nélkül agyba-főbe verték. A Pop Alexandru kíséretében levő feleségének kiáltásaira kiérkeztek a helyszínre a közelben őrszolgálatot teljesítő rendőrök, valamint az álmukból felriadó szomszédok is, akik a már menekülő éjjeli támadók után vetették magukat, de eredménytelenül. A vakmerő verekedők ugyanis egérutat nyertek. Az eszméletlenül összeesett városi hivatalnokot kétségbeesett felesége egy arra háladó gépkocsira tette és beszállította a sebészeti klinikára, ahol gondos ápolás alá vették. A IV. kerületi rendőrség megdöbbentő éjszakai támadás ügyében szigorú nyomozást vezetett be, amelynek során őrizetbe vették Márton Imre Dragalina-ucca 46. szám alatt lakó cipész, de az eddigi kihallgatások szerint nem ő lenne a támadó, hanem egy kolozsvári közismert és közveszélyes gonosztevő, aki azonban tettének elkövetése után eltűnt. A nyomozást nagy erővel folytatják.

— Adományok. Köszönettel nyugtázzuk Orosz Péter részére beküldött Sz. E. 50 lej és Ö. B. F. élelmiszer adományát.